ԱԶԳԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 75ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 240 (21290) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2002 10 ԷՋ

Մ. Դ. ՖՈՆՏԸ ԿԸ ԿԱՍԵՑՆԷ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻՆ ՅԱՏԿԱՑՈՒԵԼԻՔ 100 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐԻ ՎԱՐԿԸ

Դրամական Միջազգային Ֆոնտը կասեցուցած է 100 միլիոն տոլար վարկի յատկացումը Ազրպէյճանին, կառավարութեան վարած տնտեսական քաղաքականութեան շուրջ անհամաձայնութեան պատճառով: Ռուսական լրատու աղբիւրներու համաձայն, ֆոնտի ներկայացուցիչ Մայքըլ Մարիտ յայտնած է, թէ Դրամական Միջազգային Ֆոնտը հաւանութիւն չի տար Ազրպէյճանի մտադրութիւններուն՝ ուժանիւթի սեփականաշնորհումէն ստացուած եկամուտին օգտագործման ձեւին, ինչպէս նաեւ յայտարարուած վարկային քաղաքականութեան վերաբերեալ: Ազրպէյճան Միջազգային Դրամական Ֆոնտէն ցարդ ստացած է երկու վարկ, իւրաքանչիւրը 10 միլիոն տոլար:

ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԽԱԽՏՈՒՄ ՄԸ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ ՄԱՀԱՓՈՐՁ՝ ԴԱՏԱԽԱՋ ՆԱՇՇԱՐԻ ԴԷՄ

Ապահովական վտանգաւոր խախտում մը երէկ ցնցեց երկիրը՝ Նոր Տարուան եւ Ս. Ծննդեան տօնական մթնոլորտը խանգարելով:

Պէյրութի Արդարութեան պալատին մէջ առաւօտեան ժամը 10:30ին Խալիլ Ալի Սընոնօ դատարանի սենեակներէն մէկը մտնելով՝ կրակ բացաւ հոն գտնուող դատախազին՝ Ֆատի Նաշշարի վրայ:

Դատախազ Նաշշար տեղւոյն վրայ փոխադրուեցաւ «Օթէլ Տիէօ» հիւանդանոց, ուր ենթարկուեցաւ վիրաբուժական գործողութեան: Նաշշարի առողջական վիճակը կայուն վիճակի մէջէ:

Ականատեսներու վկայութիւններուն համաձայն, Սընոնօ սպասած է մինչեւ դատավարութեան աւարտը եւ ապամօտեցած դատախազ Նաշշարի եւ ատրճանակը ուղղած անոր ու կրակ բացած: Ան նաեւ կրակ բացած եւ վիրաւորած է դատարանին գրագիրը: Երրորդ անգամ երբ ան կէնքը ուղղած էր անցապարտ Մուսֆաք Եասինի ուղղութեամբ, ատրճանակը խանգարուած է եւ չէ կրցած կրակել:

Սընոնօ փախուստ տուած է եւ ուղղուած դատարանի ներքին բաժինը, ուր ձերբակալուած է ապահովութեան ուժերուն կողմէ: Անոր ատրճանակը ձայնարգելով չէր օժտուած:

Նախագահ կօր. Էմիլ Լահուտ խստիւ դատապարտեց դատախազ Ֆատի Նաշշարի դէմ գործուած մահափորձը՝ շեշտելով, որ նման փորձեր ինչ պատճառներ որ ալ ունենան, միայն կրնան լիբանանեան դատական իշխանութիւնները ակնարկացնել եւ չեն կրնար ազդեցութիւն գործել Լիբանանի դատախազներու հաւատարմութեան եւ անոնց տուած երդման վրայ, որովհետեւ անոնք ընտրած են արդարութեան վահաններ հանդիսանալ:

Նախագահ Լահուտ ոճիրին մասին տեղեկանալէն ետք պատկան բոլոր մարմիններէն պահանջեց գործադրել հարկ եղած դասաւորումները: Ան պահանջեց նաեւ հարցաքննել Սընոնոն եւ գիտնալ, թէ ինչպէս ան կրցած է ատրճանակով մուտք գործել արդարութեան պալատ:

Դէպքէն ետք ոճիրին վայրը ժամանեցին ներքին գործոց նախարար Էլիաս Մրը, արդարութեան նախարար Սամիր Ժըսր եւ ներքին ապահովութեան ուժերուը ընդհանուր տնօրէն կօր. Մարուան Զէյն, որոնք քննեցին ոճիրին վայրը եւ ապա ժողով մը գումարեցին ընդհանուր դատախազ Ատնան Ատտումի գրասենեակին մէջ:

Ժողովին ներկայ էին դատական քննիչ խորհուրդի նախագահ դատախազ Թարէք Զիատէ, արդարութեան նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Օմար Նաթուր, Պէյրութի աւագ քննիչ դատախազ Հաթէմ Մատի, վինուորական ատեանին մէջ կառավարութեան ներկայացուցիչ դատախազ Մարուն Զախխուր, դատական գերագոյն խորհուրդի նախագահ դատախազ Թանիոս Խուրի:

Ժողովը խստիւ դատապարտեց ոճիրը: Նախարար Ժըսր նշեց, որ ամէնէն կարեւոր կէտը դատավարութիւնն է, որովհետեւ յանցագործը ձերբակալուած է, իսկ ներքին գործոց նախարարին ան-

Շար.ը՝ էջ 2

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 23 (ԱՖՓ).- Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Պենիամին Նեթանիահու անընդունելի նկատեց հռչակումը պաղեստինեան պետութեան մը, որ բանակ պիտի ունենայ:

Նեթանիահու, որ պաշտօնական այցելութեան մը համար Մոսկուա ժամանած էր, արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանովի հետ ունեցած տեսակցութեան աւարտին ըսաւ, որ Իսրայէլի մէջ ոեւէ մէկը պիտի չուզէ որ պաղեստինեան պետութիւն մը մնայ գինեալ շրջանի մը մէջ: Ան աւելցուց, որ Իսրայէլ

Շար.ը՝ էջ 2

ԱՆԳԱՐԱ ՊԷՏՔԷ ՃԱՆՉՆԱՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կ'ԸՍԷ Ռ. ՄԻՒՋԸԼԻԷ

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատար Ռընօ Միւկըլիէ յայտարարեց, որ Թուրքիա պէտք է իբրեւ ցեղասպանութիւն ճանչնայ 1915 - 1917 հայերու կանգուածային սպանութիւնը:

Ձայնասփռուած հարցազրոյցի մը մէջ Միւկըլիէ շեշտեց, որ «յառաջանալու համար, անհրաժեշտ է ընդունիլ անցեալը»: «Նման քայլ մը հաւասարակշռութիւն եւ իմաստութիւն կը նշանակէ», ընդգծեց ան:

Թուրքիա կծու կերպով կ'ընդդիմանայ Ֆրանսայի այն տեսակէտին, թէ՝ Օսմանեան կայսրութեան վերջին տարիներուն հայերուն դէմ ցեղասպանութիւն գործադրուած է:

(ԱՖՓ)

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՍՈՒՏԵՐԸ ԲՈՂԱՁԵՐԾԵԼՈՒ ՔԱՅԼՈՎ ՄԸ

ՊԱՂՏԱՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՍԻ. ԱՅ. ԷՅ.Ի ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐՈՒՆ ԱՌՋԵՒ ԲԱՆԱԼՈՒ ԻՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԴՌՆԵՐԸ

ՄԱԿի քննիչները 24րդ օրն ըլլալով շարունակեցին քննութիւնները Իրաքի մէջ, ուր երէկ այցելեցին մանուկներու փոշի կաթ արտադրող գործարան մը, որ երկու անգամ ռմբակոծուած է ամերիկեան օդանաւերու կողմէ: Մինչ այդ, Պաղտատ խիստ ոճով յարձակում կը գործէր Ուաշինկթընի եւ Լոնտոնի վրայ՝ դատապարտելով անոնց պատերազմի տենչը:

Ներկայիս Իրաքի մէջ քննութիւններ կը կատարեն ՄԱԿի քննիչներու երեք խմբակներ, որոնք օրական մէկէ աւելի կեդրոններ կ'այցելեն: Իրաք կը պնդէ, թէ հաւաքական քանդումի զէնքեր չունի: Խմբակներէն մէկը երէկ այցելեց Քրեմիաթ շրջանի Ֆաօ գործարանը, զոր այցելած էր Շաբաթ օր: Իսկ կենսաբանագիտութեան մասնագէտներու խմբակ մը մտաւ Ապու Ղրէյպի կաթի գործարանը, որ Պաղտատէն 12 քմ. դէպի հիւսիսարեւմուտք կը գտնուի: Գործարանը գրեթէ հիմնայատակ քանդուած էր 1991ին եւ 1998ին: Երրորդ խմբակ մը, որ քիմիական զէնքերու մասնագէտներէ կը բաղկանայ, այցելեց անասնաբուժական դեղերու հետազօտութիւններու Իպն Պիթար կեդրոնը:

Իրաք Կիրակի օր զգուշաւոր կերպով գոված էր քննիչներուն անկողմնակալ մնալու ճիգերը: Պաշ-

Շար.ը՝ էջ 2

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ ՆԵՐՄԷՄ ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՊԱՏԳԱՄԸ՝ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

«Փառք Աստուծոյ երկնքի բարձունքներուն մէջ, եւ երկրի վրայ խաղաղութիւն մարդոց՝ իր սիրելիներուն» (Ղկ. Բ. 14):

Սիրելի՛ հաւատացեալներ,

Ծննդեան խորհուրդը չի սահմանափակուիր լոկ Յիսուսի ծնունդը տօնելով, որ տեղի ունեցաւ երկու հազար տարի առաջ, այլ շատ աւելի լայն իմաստ ունի: Ան պէտք է մեր կեանքը դարձնէ արթուն սպասում մը Քրիստոսի վերջնական Գալուստին:

Արդարեւ օրուան ընթերցուածը կը յիշեցնէ մեզի ոչ միայն Յիսուսի յայտնութիւնը, այլ նաեւ անոր երկրորդ գալուստը, երբ կ'ըսէ. «Որովհետեւ Աստուծոյ շնորհքը, աղբիւր՝ մարդերու փրկութեան, յայտնուեցաւ... ու կը շարունակէ... սպասելով երանելի յոյսին եւ փառքին Յայտնութեան... Յիսուս Քրիստոսի» (Տիտ. Բ. 11 եւ 13):

Սիրելինե՛ր,

Պահելու համար մեր սիրտը Քրիստոսի սպասումի վիճակին մէջ, պարտինք մեր ամէնօրեայ զբաղումներուն ընդմէջէն ճանչնալ Յիսուս, հանդիպիլ Իրեն, որովհետեւ Ան բացակայ չէ մեր կեանքի զանազան ապրումներէն: Մեր սիրտը լաւ պատրաստելու համար, պարտինք աղօթել եւ հսկել ժամանակներու նշաններուն, ինչպէս ըրին հարազատ քրիստոնեաները, բայց մանաւանդ Մարիամ Աստուածածինը:

Տիտոսի թուղթը մեզի ի՞նչ կը սորվեցնէ, ի՞նչպէս պէտք է ապրիլ. «մեզի կը սորվեցնէ հրաժարիլ ամբարշտութենէ եւ աշխարհային ցանկութիւններէ, ապրիլ այս աշխարհի վրայ զգաստութեամբ, արդարութեամբ եւ աստուածապաշտութեամբ»: Մարդիկ կը փնտռեն յաճախ աշխարհի ցանկութիւնները՝ դրամին, իշխանութեան եւ պատիւին մէջ, եւ ասիկա արգելք կը հանդիսանայ իրենց ապրելու համար զգաստութեամբ, արդարութեամբ եւ աստուածապաշտութեամբ: Անկէ կը ծնին հարցեր եւ խնդիրներ մարդոց միջեւ՝ պայքար, անարդարութիւն, կռիւ: Անկէ կը ծագին նաեւ անապահովութիւն, աղքատութիւն, եւ կիրքի զանազան արտայայտութիւններ: Այս կերպով, շատեր հեռու կը մնան ծննդեան պատգամէն, որ կ'ըսէ «երկրի վրայ խաղաղութիւն մարդերու»:

Խաղաղութիւնը տենչն է եւ փափաքը ամէն մարդու: Ասոր համար ծննդեան պատգամը միշտ այժմէական է, որովհետեւ ան մեզ կը յորդորէ սիրով եւ խաղաղութեամբ ապրելու: Կը նշմարենք դժբախտաբար խաղաղութեան պակասը ընտանիքներու անդամներուն միջեւ եւ պատերազմի վիճակը զանազան երկիրներուն մէջ, մանաւանդ Սուրբ Երկիր ուր Յիսուս ծնաւ, ապրեցաւ եւ մարդերու եղբայրութիւն եւ խաղաղութիւն քարոզեց:

Առանց ներումի, խաղաղութիւնը լոկ երազ մըն է: Անոր տեղ ատելութիւն եւ վրէժխնդրութիւն կայ: Առանց հաշտութեան ու երկխօսութեան խաղաղութիւն չկայ: Եթէ պատերազմը զինաթափ չըլլայ, խաղաղութեան յոյսը զինաթափ կը մնայ: Եթէ մարդիկ չհետեւին Յիսուսի պատուէրին, պիտի շարունակուին սպանութիւնները եւ կռիւները:

Սրբազան քահանայապետը մտահոգուած է աշխարհի վիճակով եւ խաղաղութեան միջազգային օրուան առիթով, որ կը կատարուի ամէն տարի Յունուար մէկին, մասնաւոր պատգամ մը կը պատրաստէ այս ուղղութեամբ եւ կ'ուղարկէ զայն բոլոր երկիրներու ղեկավարներուն եւ կրօնական պետերուն: Այս տարուան պատգամն է՝ «Խաղաղութիւն երկրի վրայ՝ մշտատեւ յանձնառութիւն»:

Իր պատգամին մէջ, Սրբ. քահանայապետը կը յիշէ երանելի հռչակուած Յովհաննէս քսաներեքերորդի խօսքը՝ թէ խաղաղութիւնը անկարելի բան մը չէ, հակառակ բոլոր երեւոյթներուն: Ան կրնայ իրականանալ պայմանաւ որ մարդիկ հետեւեալ չորս սկզբունքները յարգեն. ճշմարտութիւնը, արդարութիւնը, սէրը եւ ազատութիւնը:

Ճշմարտութիւնը խաղաղութեան հիմն է. երբ ամէն մարդ իրագեկ կ'ըլլայ իր իրաւունքներուն

Շար.ը՝ էջ 3

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԾՆՈՒՆԴՈՎ ՈՂՋՈՒՆԵՆՔ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ...

«Զգաստութեամբ եւ արդարութեամբ եւ աստուածապաշտութեամբ կեցցուք յաշխարհի»: «Ապրեցէ՛ք աշխարհի մէջ զգաստութեամբ եւ արդարութեամբ եւ աստուածապաշտութեամբ»:

Այսէ պատգամը նորածին Թագաւորին, որ խաղաղութիւն կը բերէ մարդկութեան՝ երկրի վրայ, եւ յոյսը յաւիտենական կեանքի՝ երկնքի մէջ:

Այս պատգամը աստուածային իմաստութիւն կը պարունակէ:

Ուեթէ աշխարհի մեծերը, որոնք խաղաղութեան եւ պատերազմի մտահոգութիւնն ունին, մեծերը, որոնք իբր թէ մարդկութիւնը երջանկացնելու միջոցներ կը փնտռեն, եթէ Անոր իմաստութեան դիմէին, աշխարհի կնճիռը կը լուծէր, պատերազմի մղձաւանջը կը փարատէր, խաղաղութեան ծիրանի գոտին չէր անէանար:

Որովհետեւ մարդկային դժբախտութեան աղբիւրը մարդկային սրտի ցանկութիւններն են:

Անո՞նք են, որ կը յղանան աղտոտ պատերազմը, տմարդի բրտութիւնը, արիւնռուշտ բռնակալութիւնը:

Ինչպէ՞ս կ'ուզէք, որ մարդիկ միջոցներ գտնեն՝ ամբարտաւանութեամբ եւ ցանկութեամբ գործուած տիեզերական աւերներու դէմ, երբ իրենց միակ խորհրդականներն են՝ ամբարտաւանութիւն, ամբարշտութիւն, ցանկութիւն:

Աստուածային պատգամը կու տայ միա՛կ ուղիղ, միա՛կ ապդու ձեւը՝ Նոր Տարուան մէջ Նոր Մարդըլլալու. «Ապրեցէ՛ք աշխարհի մէջ զգաստութեամբ, արդարութեամբ, աստուածապաշտութեամբ»:

Բայց մարդ միայն անհատ չէ: Ան անդամ է ընկերութեան, ընտանիքի: Պարտականութիւններ ունի ընկերութեան ու ընտանիքին հանդէպ:

Իբրեւ այդպէս ապրելու է՝ ուղղելու:

Եթէ այդ ընկերութեան հետ կամ ընտանիքին մէջ՝ ապերջանիկ էր, արդեօ՞ք, Նոր Տարուան մէջ, պիտի ըլլայ երջանիկ:

Բայց, ինչո՞ւ եւ ինչպէ՞ս:

Նոր Տարին ինչո՞վ կը տարբերի Հին Տարիէն: Եթէ մարդ՝ ինքզինքը չըլլայ

Հ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ.
ԱՇԳԱՐԵԱՆ
ԸՆԴ. ՓՈԽԱՆՈՐԴ
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԹԵՄԻ

Շար.ը՝ էջ 3

ՄԱՄԼՈՅ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ

Արեւմտեան Ս. Ծննդեան տօնին առիթով, եւ համաձայն մամլոյ սենտիքային որոշումին, «*Ազդակ*» լոյս պիտի չտեսնէ Չորեքշաբթի, 25 եւ Հինգշաբթի, 26 Դեկտեմբերին: Մեր յաջորդ թիւը Ուրբաթ, 27 Դեկտեմբերին:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

«ԱԶԴԱԿ» 2003Ի ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿԸ

ՀԱՐԱՒԻ ԲՈԼՈՐ ՇՐՋԱՆՆԵՐԸ ԸՄՊԵԼԻ ՋՈՒՐ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՆ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ խոստացաւ, որ հարաւային Լիբանանի շրջանները մէկ տարուան ընթացքին պիտի ստանան ըմպելի ջուր:

Պըրրի նկատել տուաւ, որ շրջանին կարիքներուն ընդառաջելու եւ դժուարութիւնները հարթելու համար հարկ է, որ կպմուի բարգաւաճման աշխատանքը հետապնդող յանձնախումբ մը, որպէսզի սպասարկութիւններու աշխատանքը յապաղումներ չարձանագրէ:

Պըրրի վստահեցուց, որ եթէ հարաւը գոյութիւն չունենար, գոյութիւն չէր ունենար նաեւ դիմադրութիւնը:

Պըրրի երէկ ընդունեց քաղաքապետերու, թաղապետերու եւ պատասխանատու անձնաւորութիւններու բազմանդամ պատուիրակութիւն մը, որ շնորհակալութիւն յայտնեց հարաւի բարգաւաճման ծրագիրներու գործադրութեան Պըրրիի հովանաւորութեան եւ կօրակցութեան համար:

Հանդիպումին պատուիրակութեան անունով խօսք առաւ երեսփոխան Պասէմ Սապաա, որ շնորհակալութիւն յայտնեց Պըրրիի՝ դրուատելով անոր ի գործ դրած ճիգերը՝ ըմպելի ջուր հասցնելու հարաւի գիւղերը:

Պըրրի, իր կարգին, ողջունեց պատուիրակութիւնը եւ խոստացաւ ներկաներուն, որ ըմպելի ջուրը պիտի ըլլայ բնական երեւոյթ մը ամենաուշը մինչեւ մէկ տարի:

Պըրրի խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆըրկլիի ներկայութեան ընդունեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրին, որուն հետ քննարկուեցաւ Արդարութեան պալատին մէջ գործուած ոճիրը:

Պըրրի հեռաձայնային հաղորդակցութեամբ մը կապուեցաւ դատախազ Ֆատի Նաշշարի ընտանիքին եւ դատապարտեց ոճիրը:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ 20ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Համաշխարհային Սկաուտական Ֆեդերասիոնին կպմակերպութեամբ, Թայլէնտի մէջ 26 Դեկտեմբերէն 6 Յունուար տեղի պիտի ունենայ Համաշխարհային Սկաուտական 20րդ բանակումը, որուն իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ նաեւ Լիբանան:

Լիբանանի Սկաուտական ֆեդերասիոնը պաշտօնապէս յայտարարեց, թէ վերոնշեալ բանակումին Լիբանանի պատուիրակութիւնը պիտի բաղկանայ երեք անդամներէ, որոնցմէ երկուքը Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ՝ եղբայր Սարգիս Էսմէրեան՝ Պէյրութի մասնաճիւղէն եւ եղբ. Սերուժ Ծառուկեան՝ Անթիլիասի մասնաճիւղէն:

ՊԱՂՏԱՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է *ՍԻ. ԱՅ. ԷՅ.Ի...*

Շարունակուած Ա. էջէն

տօնական մամուլը սակայն երէկ յարձակում գործեց Միացեալ Նահանգներուն վրայ: «Սաուրա» օրաթերթը դատապարտեց նախագահ Ճորճ Պուշն ու Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէրը, որոնք Իրաքի դէմ արշաւի մը ձեռնարկած են: Օրաթերթը կ'աւելցնէր, որ ամէն անգամ որ իրաքեան հարցը խաղաղութեամբ լուծելու առիթ կը ստեղծուի, Պուշի եւ Պլէրի կառավարութիւնները սուտերու ու զրպարտութիւններու շարք մը կը յայտարարեն՝ ձախողութեան մատնելու համար բոլոր ճիգերը:

«Ժումհուրիա», իր կարգին, յայտնեց, որ հաւաքական քանդումի զէնքեր ունենալու ամբաստանութիւնները անհիմն սուտեր են, որոնց նպատակն է արդարացնել Իրաքի դէմ զինուորական գործողութիւն մը եւ ձեռք դնել արաբական երկիրին քարիւղի հարստութեան վրայ:

Միւս կողմէ, Իրաք ձեռնոցը նետած է Միացեալ Նահանգներուն՝ յայտարարելով, որ պատրաստ է դռները բանալու Սի. Այ. Էյ.ի դիմաց՝ փաստելու համար որ Ուաշինկթըն կը ստէ, երբ կ'ըսէ թէ Պաղտատ հաւաքական քանդումի զէնքեր ունի:

Իրաքի գլխաւոր գիտնական եւ նախագահ Սատտամ Հիւսէյնի խորհրդատու Ամէր Սաատի ըսաւ, որ Իրաք ապազինուած է եւ հաւաքական քանդումի որեւէ զէնք չունի, եւ թէ հակառակը փաստել փորձողները սուտերու շարան մը կը հրապարակեն: Սաատի աւելցուց, որ Իրաք պատրաստ է գործակցելու քննիչներուն հետ, պայմանաւ որ արժեւորում մը կատարուի մնացեալ հարցերու կարեւորութեան մասին: Ան ըսաւ նաեւ, որ Իրաք արգելք մը չունի Սի. Այ. Էյ.ի գործակալներուն այցելութեան դիմաց: «Անոնք կրնան գալ եւ Մակի քննիչներուն ցոյց տալ այն վայրերը, ուր ենթադրաբար հաւաքական քանդումի զէնքեր պատրաստուած են», ըսաւ Սաատի:

Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան փոխ նախարար Փօլ Վուլֆովից յայտարարեց, որ հակառակ բոլոր նախատեսութիւններուն եւ մեկնաբանութիւններուն, Իրաքի դէմ պատերազմը կատարուած իրողութիւն մը չէ: Վուլֆովից շեշտեց, որ Ուաշինկթըն թէեւ զինուորական պատրաստութիւններ կը տեսնէ, բայցեւայնպէս խաղաղ լուծումի ծրագիր մըն ալ կը մշակէ՝ լուծելու համար Իրաքի հետ տագնապը: Ան աւելցուց, որ նախագահ Պուշ տակաւին վերջնական որոշում չէ տուած զինուորական ուժի գործածութեան մասին:

● ՌՈՒՍԻՈՅ արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով զգուշացուց Իրաքի դէմ արեւմտեան հիսթերիայէ մը՝ այն պահուն, երբ հաստատուի, թէ Պաղտատ չէ ենթարկուած ապազինման պահանջին:

● ԾՈՅԻ արաբական երկիրները խոստովանեցան, որ կարողութիւնը չունին արգիլելու Միացեալ Նահանգները Իրաքի դէմ յարձակում մը գործելէ:

● ՍԷՈՒՏԱԿԱՆ Արաբիոյ արտաքին գործոց նախարար Սէուտ Ֆայսալ իշխանը ըսաւ, որ Միացեալ Նահանգներ պէտք է խուսափին Իրաքի դէմ առանձին գործողութեան մը ձեռնարկելէ:

(ԱՖՓ)

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ԿԸ ՄԵՐԺԷ...

Շարունակուած Ա. էջէն

որդեգրած է պաղեստինցիներուն ազատութեան եւ իսրայէլացիներուն ապահովութեան քաղաքականութիւն մը:

Իվանով յայտնեց, որ Նեթանիահուի զեկուցած է խաղաղութեան միջազգային քառեակին անցեալ շաբթուան հանդիպումին մասին: Նեթանիահու եւրոպական շրջապտոյտի մը ձեռնարկած էր համոզելու համար եւրոպական պետութիւնները, որ մեկուսացնեն պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթը: Իվանով ըսաւ, որ Արաֆաթը մեկուսացնելու հարցը չէ արծարծուած Նեթանիահուի հետ հանդիպումին ընթացքին: Ռուսիա բազմիցս յայտարարած է, թէ Արաֆաթ օրինական ղեկավարն է պաղեստինցիներուն: Սակայն Ռուսիա պահանջած է նաեւ, որ Արաֆաթ բարեկարգէ պաղեստինեան իշխանութիւնը: Նեթանիահու ահաբեկիչ կը նկատէ Արաֆաթը եւ կը պահանջէ անոր արտաքսումը Այսրյորդանանէն:

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱԼԱՏԻՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ձամբ հովանաւորութիւնը եւ ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

Նախարար Մըր յայտնեց, որ սկզբնական հետաքննութիւններուն համաձայն, Սընսնօ 5 տարուան բանտարկութեան վճիռով կը գտնուէր Ռումիէի բանտը եւ կրնայ յարաբերութիւններ հաստատած ըլլալ բանտէն ներս: Սընսնօ ամբողջացուցած է հինգ տարուան բանտարկութիւնը եւ ապատ արձակուած երկու ամիսներ առաջ:

Մըր շեշտեց, որ հարցը անձնական չէ, որովհետեւ Սընսնօ չի ճանչնար 33ամեայ դատախազ Նաշշարը:

Ապա դատական գերագոյն խորհուրդը գումարեց ժողով մը դատախազներ՝ Թանիոս Խուրիի, Ատնան Ատտումի, Թարէք Զիատէի, Աֆիֆ Շամսէտտինի, եւ այլ անձնաւորութիւններու հետ ու գոհունակութիւն յայտնեց, որ դատախազ Նաշշար փրկուեցաւ մահափորձէն: Խորհուրդը դատապարտեց մահափորձը՝ նկատելով, որ կայ ալիք մը, որ թիրախ կ'ուզէ դարձնել դատական իշխանութիւնները եւ պետական հաստատութիւնները:

Խորհուրդը կոչ ուղղեց՝ անմիջապէս դիմելու հարկ եղած միջոցառումներուն եւ ապահովական ամբողջական ծրագիր մը մշակելու, պահպանելու համար արդարութեան պալատները՝ շեշտելով, որ խորհուրդը երբեք պիտի չծուլանայ հետապընդելու իր պահանջները:

Դատապարտումներու ալիք մը յառաջացաւ պետական ու քաղաքական անձնաւորութիւններու կողմէ:

Միւս կողմէ, աղբիւրներ յայտնեցին, թէ Սընսնօ, որ կը տառապի թոքախտէ, գրաւոր խոստովանած է, թէ ինք կատարած է մահափորձը, սակայն չէ խոստովանած նշեալ ոճիրը գործելու դրդապատճառներուն մասին:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՈՍԿԵԴԱՐ

★ Ունինք ձեր փնտռած գիրքերը եւ բառարանները:

★ Մանկական գունաւոր գիրքեր, Երգարան եւ Երազահան:

★ Զարգացումի միահատոր համայնագիտարաններ՝ Անգլերէն եւ Ֆրանսերէն:

Պուրճ Համուտ, Սուրբ Փրկիչ եկեղեցւոյ կից.
Հեռ.: 01/264750
P.O.Box: 11-8877, Beirut, Lebanon
E-mail: vosketar@yahoo.com

Մասնակցութեամբ՝
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԱՐԵԳ, ԿԱՐԿԱՋ եւ ԳԱՅԵԱՆԷ
. մանկապատանեկան խումբերու

Գեղարուեստական ղեկավարներ՝
Վ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ, Զ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ, Ֆ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

Թուական՝ 20 - 21 - 22 - 25 - 27 - 28 - 29 Դեկտեմբեր 2002
Վայր՝ «Յ. Տէր Մելքոնեան» թատերասրահ - Պուրճ Համուտ
Ժամ՝ Երեկոյեան ժամը 5ին: Տոմսերը ստանալ հետեւեալ կեդրոններէն՝
Համազգայինի գրախանութ, Շաղկոյեան կեդրոն, Պուրճ Համուտ
Տիսքոթէք Geka, Պուրճ Համուտ - Obelix գրախանութ, Անթիլիաս
Համազգայինի «Լեւոն Շանթ» կեդրոն, Պուրճ Համուտ եւ ելոյթի օրը կիշէէն:

ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆ ՀԱՍՏ. - MAISON GABY
Տնային Ելեկտրական Առարկաներ - Home Appliances
Նոր Տարուան Բացառիկ Գիներ - Christmas Offers

Պուրճ Համուտ, մայր պողոտայ, դեղարան Արաբս-ի դիմաց, Հեռ.՝ 01/261630

White-Westinghouse®

Մայքրոուէյվ
Մայքրո գիներով

Վճարումը՝ կանխիկ

ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆ ՀԱՍՏ. Պուրճ համուտ, մայր պողոտայ,
MAISON GABY Հեռ.՝ 01/261630
դեղարան Արաբս-ի դիմաց

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ ՆԵՐՍԷՍ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

եւ պարտականութիւնները՝ ընկերոջ հանդէպ։

Արդարութիւնը կը չինէ խաղաղութիւնը, երբ ամէն մարդ յարգէ ուրիշին իրաւունքները եւ լիովին կատարէ իր պարտականութիւնները՝ ուրիշներուն հանդէպ։

Սէրը խաղաղութեան խմորը եւ խթանը կը դառնայ, երբ ամէն ոք նկատէ ուրիշներուն պահանջները, իբրեւ թէ իր անձնական պահանջները ըլլային։

Վերջապէս, ազատութիւնը կը սնուցանէ խաղաղութիւնը, եթէ մարդիկ հետեւին իրենց խիղճին եւ պատասխանատու դառնան իրենց ըրածներուն։

Բայց չի բաւեր գիտնալ այս ճշմարտութիւնները· պէտք է զանոնք գործադրել՝ ունենալով երանելի Յովհաննէս քսաներեքերրորդի զգացումները եւ համոզումները, այսինքն՝ վստահութիւն ունենալով Աստուծոյ խօսքին վրայ, որ մեզ կը յորդորէ ապրելու իբրեւ եղբայրներ, եւ վստահութիւն՝ բարի կամքով մարդերու վրայ, քանի որ Աստուած իրենց սիրտին մէջ դրոշմած է իր աստուածային պատկերը։

Խաղաղութիւնը լոկ գաղափար մը չէ, այլ կ'իրականանայ երբ խաղաղասէր անձը իսկական խաղաղութեան գործեր կատարէ իր շրջանակին մէջ։ Ամէն ոք պարտի իր տուներն, ընտանիքն եւ աշխատանքի ծիրէն ներս քաջալերել խաղաղութիւնը գործնական քայլերով· օրինակի համար՝ հաշտուիլ մէկու մը հետ, որ մեզ հաճելի չէ եւ կամ որուն հետ խնդիր ունինք տարիներէ ի վեր։ Այսպիսի եւ նման գործնական քայլերով պիտի կարենանք սփռել խաղաղութիւնը։ Այս գործերը կատարելու համար պէտք է սակայն ունենալ քաջութիւն, խոնարհութիւն եւ յարատեւութիւն։

Կ'ուզեմ խօսքս ուղղել յատուկ կերպով քաղաքական ղեկավարներուն՝ հինգ կէտեր նշելով։

Առաջին· խաղաղութեան հարցը կը պարունակէ անհրաժեշտ կերպով բարոյական հարցեր, որոնք կարելի չէ անջատել քաղաքական հարցէն, այսինքն՝ պէտք է յարգել մարդերու պատիւն ու իրաւունքները եւ զանոնք ոտնակոխ չընել քաղաքական նպատակներուն համար։

Երկրորդ· ըստ Յովհաննէս Պօղոս Բ. Սրբ. քահանայապետին, պէտք է պատրաստել «պարտականութիւններու ընդհանուր սահմանադրութիւն մը», որպէսզի ամրապնդէ «մարդերու իրաւունքներու միջազգային յայտարարութիւնը», որ հռչակուեցաւ 1948ին, բայց, ափսո՜ս, յաճախ կը տատամսի մարդկային իրաւունքները յարգել տալու եւ գործադրելու։ Ակնբախ է օրինակը Ս. Երկրին մէջ տեղի ունեցած մարդասպան կռիւներուն եւ ապարդիւն հաշտութեան փորձերուն։ Կարիքը կայ քաղաքականութիւն մը որդեգրելու, որ հիմնուած ըլլայ մարդերու պատիւին եւ իրաւունքներուն յարգանքին եւ երաշխաւորութեան վրայ։

Երրորդ· զինաթափութիւնը հաստատել ամէն կերպով։ Կրակը կրակով կարելի չէ մարել։ Պայքարը կը մղէ միմիայն վրէժխնդրութեան եւ սպանութեան։ Փորձառութիւնը մեզի կը սորվեցնէ, որ կարելի չէ խաղաղութեան հասնիլ բռնութեամբ, այլ երկխօսութեամբ եւ արդարութեամբ՝ երաշխաւորելով երկու կողմերուն ապրելու իրաւունքը եւ մարդկային պատիւը։ Պայքարելու համար ահաբեկչութեան ու բռնութեան դէմ, բռնութիւնը չի ծառայեր։

Խաղաղութիւնը տկարութիւն չէ, այլ ուժ։

Չորրորդ· կ'ըսեմ, որ ոչ մէկ պատերազմ արդար է եւ ոչ մէկ պատերազմ սուրբ է։ Սուրբ է միայն խաղաղութիւնը, սուրբ է միայն արդարութիւնը, սուրբ է միայն Աստուած։

Հինգերորդ· կ'ըսեմ նաեւ որ չկայ նախազգուշական պատերազմ։ Ամէն նախազգուշական պատերազմ կը նկատուի յարձակողական պատերազմ։ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան օրէնսդրութեան մէջ գոյութիւն չունի նախազգուշական պատերազմի սկզբունքը եւ դրութիւնը եւ ոչ ալ կաթողիկէ վարդապետութեան մօտ։

Սիրելինե՛ր,

Ծննդեան տօնին առիթով, ապրինք ուրախութիւնը հովիւներուն, ապրինք խաղաղութեան պարգեւը Խաղաղութեան թագաւորին։

Վտարենք ամէն վախ եւ մտահոգութիւն։

Խոկանք Մարմնացեալ Բանին մասին, որ մարդացաւ մեր փրկութեան համար։

Աղօթենք բոլոր մարդերուն համար, որպէսզի ընդունին նոր կեանքը, որ Միածին Որդին պարգեւեց մեզի իր Ծնունդովը։

Աղօթենք մեր սիրելի Լիբանանի, Միջին Արեւելքի, յատուկ կերպով Իրաքի, բայց մանաւանդ Սուրբ Երկրի խաղաղութեան համար։

Ծնունդը ընտանիքին տօնն է յատուկ կերպով, որովհետեւ ծնելով ընտանիքին մէջ, Յիսուս ընտրեց զայն իբրեւ իր սիրոյն արժանացած առաջին հասարակութիւնը։ Աղօթենք որ ամէն տան մէջ, մանաւանդ աղքատներուն քով, մտնէ Յիսուս Քրիստոսի Լոյսը, Յոյսը եւ Խաղաղութիւնը։

«Քաջութի՛ւն,
մի՛ վախնաք,
մեր Աստուածը կու գայ մեզ փրկելու համար» (Ես. 35,4)։ Ամէն։

CASIO®

JAPAN

QUALITY - DEPENDABILITY - DURABILITY

EZ-LABEL PRINTER

Whether you're at home or at the office, this easy-to-use label printer comes in handy anywhere.

KL-60

Create your own original labels anytime, anywhere!

•Supports label tape sizes-12mm/9mm/6mm •Prints up to 2 lines on a single label •Characters for 14 languages •6 character sizes •3 text effects

FH-250

•Calculator/ Calculadora •World Time/ Hora mundial •Alarm/ Alarma •Conversion/ Conversión •Count down/ Cuenta reversiva

FH-320

•Databank/ Banco de datos •Calculator/ Calculadora •World Time/ Hora mundial •Alarm/ Alarma •Schedular/ Programador de actividades •Conversion/ Conversión

FH-350

•Databank/ Banco de datos •Calculator/ Calculadora •World Time/ Hora mundial •Alarm/ Alarma •Conversion/ Conversión

FH-450

•Calculator/ Calculadora •World Time/ Hora mundial •Alarm/ Alarma •Conversion/ Conversión •Count down/ Cuenta reversiva

BEST GIFT ITEMS WITH BEST PRICES

ELECTRONIC OFFICE SUPPLIES S.A.R.L.
CASIO DISTRIBUTOR IN LEBANON:
Fanar-Phone:01/891785.895122.897710 New Jdeidet-Phone:01/883550.899003
Fax:01/897711 P.O.Box:90763 jdeidet E.mail:eos@dm.net.lb

ԻՐԱՆ

ՊՈՒՇԷՀՐԻ ԿՈՐԻԶԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀՆՈՑԸ ՊԻՏԻ ԲԱՆԻ 2004ԻՆ

ԹԵՀՐԱՆ, 23 (ՌՈՅԹԵՐՆԵՐ).- Իրան այցելող Ռուսիոյ կորիզային ուժանիւթի նախարար Ալեքսանտր Ռումիանցեւ Երկուշաբթի օր յայտնած է, թէ Իրանի Պուշէհր կորիզային ուժանիւթի գործարանին կառուցումը ընթացքի մէջ է, եւ թէ Մոսկուա եւ Թեհրան մօտ ատենէն կորիզային թափօններու վերադարձին շուրջ համաձայնութիւն մը պիտի գոյացնեն։

Կ'առաջադրուի Պուշէհրի մէջ առաջին հնոցին աշխատանքը ընթացքի մէջ դնել 2004ի կէսերուն։

Ռումիանցեւ կ'ուզէ համաձայնութիւն մը գոյացնել Պուշէհրի գործարանէն թափօնները ապահովելու համար։ Մ. Նահանգներ ունին այն մտավախութիւնը, թէ չողավարակ թափօններ կրնան օգտագործուիլ կորիզային զէնքերու գաղտնի մշակումին համար։

Ռուսիա կը մերժէ փլիւթոնիում յանձնել մինչեւ համաձայնութեան մը կնքումը։

Ուշէինկթըն նաեւ կասկածներ արտայայտած է այն հարցին շուրջ, թէ Իրան ինչո՞ւ կորիզային ուժանիւթ կ'ուզէ։

Սակայն Իրանի նախկին նախագահ Ալի Աքպար Հաշեմի Ռաֆսանճանի, որ Երկուշաբթի օր տեսակցութիւն մը ունեցած է Ռումիանցեւի հետ, մերժած է ընդունիլ մտավախութիւնները, ըսելով, որ աշխարհ վկայ պիտի ըլլայ Իրանի եւ Ռուսիոյ միջեւ խաղաղ գործակցութեան։

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԾՆՈՒՆԴՈՎ...

Շարունակուած Ա. էջէն

տարբեր։ Զըլլա՛յ Նոր։

Հին Տարուան մէջ ապերջանիկ էր ընկերութիւնը, ընտանիքը, որովհետեւ մարդիկ չէին կատարեր իրենց պարտականութիւնները իրարու հանդէպ։

Պարտականութիւններ՝ բարութեան, ճշմարտութեան, արդարութեան։

Մինչ անոնց աղերսը իրարու հանդէպ չա՛ր էր, անիրա՛ւ էր, սո՛ւտ էր։

Եթէ Նոր Տարուան մէջ կեղծիքը չքանդուի, չար միտքը չարտաքսուի, թունալից խօսքը չանուշնայ, անիրաւ գործը չկասի, նաեւ Նոր Տարուան մէջ ընտանիքը ընկերութիւն պիտի ըլլան այնպէս դժբախտ ու ապերջանիկ, ինչպէս Հինին մէջ։

Եթէ աշխարհի ընթացքը դիտենք, պիտի տեսնենք, թէ աշխարհ այնքան ալ միտք չունի հինգեմեան ճամբաներէն շեղելու։

Բայց, դուն ո՞վ մարդ, կ'ուզե՞ս առողջ մտքով Նոր Տարուան մէջ վայելել նոր երջանկութիւն մը՝ ընկերական եւ ընտանեկան։ Հետեւէ՛ քու Փրկչիդ պատգամին։

Հո՞ն է միակ փրկութիւնը։

Միացո՛ւր կգաստութեանդ՝ ընկերական վսեմ առաքինութիւնը – Արդարութիւն։

Եղի՛ր արդար հանդէպ ընկերութեան եւ ընտանիքին – արդար խորհրդով, խօսքով, գործո՛վ մանաւանդ։

Գեղեցիկ եւ անհրաժեշտ բան է ըլլալ մի՛շտ կգաստ եւ արդար։

Հին հեթանոսներն անգամ՝ անցեալին կ'ընդունէին անոնց անհրաժեշտութիւնը մարդկային երջանկութեան համար։

Նաեւ՝ նո՛ր հեթանոսները, այսօր։

Բայց անոնց հիմնական սխալը հոն է, որ կը կարծեն, թէ մարդկութիւնը կրնայ դառնալ կգաստ եւ արդար՝ առանց Աստուծոյ։

Այդ պատճառաբանութեամբ, կը ջանան դուրս նետել Աստուած՝ անհատական եւ ընկերական կեանքէ։ Կը ջանան կերտել մշակոյթ, տնտեսութիւն, ճարտարարուեստ, պետութիւն՝ առանց Աստուծոյ։

Պարա՛պ ու վո՛ւր ջանք։ Օ՛դ կը ծեծեն, ջո՛ւր կը ցանեն, հո՛վ կը հնձեն։

Մարդիկ երբեք պիտի չըլլան կգաստ իրենց անձին հետ, երբեք պիտի չըլլան արդար՝ ընկերոջ հանդէպ – եթէ չըլլան աստուածապաշտ։

Միայն Աստուծոյ հաւատքը, սէրը, պաշտօնը՝ կը համոզեն մարդ, որ վսպէ կիրքերը, յարգէ ընկերոջ իրաւունքը։

Աստուծոյ հանդէպ իր պարտականութիւնը չկատարողը, երբե՛ք չի կատարեր իր պարտականութիւնը անձին եւ ընկերոջ հանդէպ, կամ կը կատարէ լոկ արտաքուստ. ա՛յնքան արդար է, որքան պէտք է ըլլայ, որպէսզի չպատժուի, բանտ չմտնէ։

Սակայն, այդ կերպով չէ՛, որ մարդկային ընկերութիւնը եւ ընտանիքը պիտի գտնեն խաղաղութիւն եւ երջանկութիւն։

Հոգիի մաքրութիւն, սրտի ազնուականութիւն – Հի՛մ խաղաղութեան եւ երջանկութեան։

Իսկ առաքինութիւնը աղբի՛ւրն է Աստուծոյ։

Այդ պատճառով է երրորդ պատգամը Նորածին Փրկչին.– «Ապրէ՛ աստուածապաշտութեամբ»։ Կատարէ՛ պարտականութիւնդ Աստուծոյ հանդէպ, որքո՛ւ Արարի՛չդ է, Հա՛յրդ է, Փրկի՛չդ է։

Երբ Աստուած տիրէ՛ քու մտքիդ եւ իղձերուդ, երբ Աստուծոյ օրէնքը ուղղութիւն տայ քայլերուդ եւ գործերուդ, երբ հոգիով եւ սրտով ըլլաս աստուածապաշտ, այն ատեն պիտի ըլլաս գերապանցապէս կգաստ եւ արդար։

Ահա՛ միակ միջոցը՝ աստուածային ծնունդով ժամանակը նորոգելու, թարմացնելու, Նոր Տարի մը վայելելու՝ խաղաղ ու երջանիկ։

Եղի՛ր Աստուածապա՛շտ, Զգա՛ստ, Արդա՛ր։

ԷՐՏՈՂԱՆ ՌՈՒՍԻԱ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

ԱՆԳԱՐԱ, 23 (ԱՖՓ).- Թուրքիոյ իշխող Արդարութեան եւ Բարգաւաճման Կուսակցութեան ղեկավար Թայյիփ Էրտողան Երկուշաբթի օր Մոսկուա հասած է՝ քաջալերելու համար առեւտրական կապերը եւ տեսակցութիւն ունենալու համար Ռուսիոյ վարչապետ Միխայիլ Քասիանովի հետ, հաղորդած է «Ինթերֆաքս» լրատու գործակալութիւնը։

Ան նաեւ տեսակցութիւններ պիտի ունենայ ռուս եւ թուրք գործարարներու հետ եւ Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ առեւտրական նոր կեդրոնի մը բացումին ներկայ պիտի գտնուի։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԽԱՐԻՍԽՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑՈՎ

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԿՈՂՄԷ ՈՐԵՒԷ ԱՌԱՋԱՐԿ ՔՆՆԵԼԻ Է

Կ'ԸՍԷ Ի. ՄԵՆԱՂԱՐԻՇՎԻԼԻ

Վրաստանի արտաքին գործոց նախարար Իրաքլի Մենաղարիշվիլի յայտնած է, թէ եթէ Վրաստանէն ռուսական զինուորական խարիսխներու 6էն 7 տարուան ընթացքին հեռացման մասին առաջարկներ ներկայացուին ոչ միայն ռուս քաղաքական անհատ գործիչներու, այլ նաեւ պաշտօնական Մոսկուայի կողմէ, ապա Թիֆլիս պատրաստ է մանրամասնօրէն քննարկել այդ առաջարկները։

Մենաղարիշվիլի իր այս յայտարարութեամբ կ'ակնարկէր Ռուսիոյ խորհրդարանի անդամ, Ռուսիոյ Սահմանապահ Դաշնակցային Ծառայութեան նախկին տնօրէն Անտրէյ Նիքոլայեւի յայտարարութեան։ Ան վերջերս յայտնած էր, թէ Վրաստանէն ռուսական խարիսխներու հեռացումը կարելի է 6–7 տարուան ընթացքին եւ ոչ՝ 3, ինչպէս կը պահանջէ Վրաստան։ Խնդրոյ առարկայ խարիսխներէն մէկը կը գտնուի Վրաստանի հայաբնակ Ախալքալաք շրջանին մէջ։

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԷՋ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻ՞ՒՆ

Չեչենիոյ մէջ ռուսական ուժերու նորընտիր հրամանատար կօրավար Վլատիմիր Պոլտիրեւ խոստացած է, որ ապագային փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան կինուորական գործողութեանց ընթացքին մէջ։

Հիւսիսային Կովկասի կինուորական շրջանին նոր հրամանատարը կը փոխարինէ կօրավար Կենատի Թրոշեւը, որ անցեալ Չորեքշաբթի օր պաշտօնազրկուած էր, հրապարակաւ մերժելէ ետք պաշտպանութեան նախարար Սերգէյ Իվանովի առաջարկը՝ Պոլտիրեւի հետ պաշտօնը փոխանակելու գծով։

Օրին ենթադրուած էր, թէ Թրոշեւի Սիպերիա փոխադրուելու առաջարկը ցուցանիշ էր, թէ Չեչենիոյ մէջ անոր քայլերէն գոհ չէ Ռուսիոյ ղեկավարութիւնը։

Սակայն Իվանով Հիւսիսային Կովկասի մէջ Կիրակի օր միացած է Պոլտիրեւի՝ գովաբանելով Թրոշեւը եւ անոր տարած աշխատանքը։

Մոսկուայի մէջ մեկնաբաններ յայտնած են, թէ Թրոշեւ խոչընդոտ մը կը նկատուէր պատերազմին քաղաքական լուծում մը գտնելու Կրեմլինի ճիգերուն։

Անոնց համաձայն, Թրոշեւի մեկնումը ցուցանիշ է Չեչենիոյ մէջ փոփոխութեան մը մօտեցումը։

(ԱՖՓ)

ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Տօնական օրերու առիթով, Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլէճին մէջ հաստատուած Պուրճ Համուտի առաջին հանրային գրադարանը փակ է հետեւեալ թուականներուն.

Չորեքշաբթի, 25 Դեկտեմբեր 2002
Երեքշաբթի, 31 Դեկտեմբեր 2002
Չորեքշաբթի, 1 Յունուար 2003
Երկուշաբթի, 6 Յունուար 2003
Երեքշաբթի, 7 Յունուար 2003

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԷՈՐԳԻՆ, ՍԻԼՎԱՅԻՆ, ՍԱԳՈՅԻՆ ԵՒ ՍԱՄՈՒԷԼԻՆ

***

Պատահած է չէ՞, որ ամառը, Կիրակի օրով բնութեան գիրկը կը վազես՝ քաղաքի ճամբաներու եւ աշխատանքի ճնշումէն քիչ մը ձերբազատելու, խորոված-օղիի անխուսափելի «յայտագիր» մը վայելելու ու յանկարծ... որոտում, կայծակ, փոթորիկ, տեղատարափ անձրեւ քեզ կ'ապտակեն, «քէֆդ հարամ կ'ընեն», կամ չսպասած տեղէդ յանկարծ ուրի՛շ բան մը քեզ կը ցնցէ, ելեկտրակա՛ն ցնցում մը կու տայ, հիւսիսային բեւեռէն ակնթարթի մէջ հասարակած հասնելու նման։

Քիչ է ըսել «ելեկտրական ցնցում», որովհետեւ մարդուս ենթագիտակիցին մէջ 110 կամ 220 վոլթն է, որ կ'ուրուագծուի։ Հոս սակայն աւելի ճիշդ պիտի ըլլար ըսել՝ «բարձրաւո՛լթ ելեկտրական ցնցում»։ Այդ Գեղարդն է։

Որո՞ւ մտքէն կրնայ անցնիլ, որ կորսուած ձորակի մը խորքը, չար աչքերէ հեռու, պաշտպանողական ռազմագիտութեան տրամաբանութեամբ ընտրուած վայրի մը մէջ նման հրաշալիքի մը կրնաս հանդիպիլ։ Չէ, ո՞վ ըսաւ, որ մեր պապերը բանէ բամպակէ խաղար չեն եղած, ո՞վ ըսաւ, որ քաղաքական կամ զինուորական ռազմագիտական միտք չեն մշակած ու զարգացուցած։ Գեղարդը միայն խաչքար ու վիմափոր եկեղեցի չէ, նաեւ հայ ռազմագիտական մտքի հարիւրաւոր իրեղէն արտայայտութիւններէն մէկն է։

Այս մտորումներով կ'առաջնորդուիս ներս, ուր կարծես նոյնիսկ շնչած օդիդ բաղադրութիւնը ուրիշ է, սովորական 70 տոկոս բորակածին եւ քսան-չեմգիտեր-քանի տոկոս թթուածին չէ կարծես։ Ուրի՛շ բաղադրութիւն մըն է։ Երկինքի արքայութեան մէջ հայոց յատկացուած բաժինին դարպասն է երկրի վրայ։ Անկախ քու կամքէդ, քարացած ես, շանթահարուած՝ չգիտես քանի միլիոն վոլթով։ Ցամրաքայլ ու թերեւս երկար տարիներէ ի վեր չզգացածդ երկիւղածութեամբ, բայց եւ իսկական երկիւղածութեան թոներով ծանրութիւնը սրտիդ վրայ, կը մօտենաս քարեղէն խորանին։ Ոտքերդ գետնէն կտրուած են, մատներուդ ծայրով նախ կը հպիս քարերուն, ապա երկու ափերդ կը հանգչեցնես անոնց վրայ եւ «սրբատաշ» բառին իմաստը կեանքիդ մէջ առաջին անգամ ըլլալով կը սկսիս ըմբռնել։ Աչքերդ վեր ուղղուած են (դուն չես ուղղողը, գաւիթէն ներս ու անկէ անդին այլեւս Գեղարդը ինքն է շարժումներդ որոշողը), դէպի գմբէթին այդ ամենավերի, բարձրագոյն կէտը, որ կը սլանայ դէպի երկինք, դէպի աներեւոյթը, ուղղակի կապ հաստատելով Ամենաբարձրեալի տիրակալութեան ամենախոր ոլորտներուն հետ։ Բայց Գեղարդը գլուխդ ու աչքերդ վեր կը պահէ, որովհետեւ հոն կախարդական slide show մը կայ, հայու հանճարի ու հաւատքի համակարգիչով մշակուած power pointով տողանցք մը սկսած է արդէն, որուն առթած յուզումը կոկորդդ կը խեղդէ, կը տեսնես Հայկ Նահապետը իր լայնալիճ աղեղով, լուսինը չես տեսներ, որովհետեւ գեղանի Ծովինարը կայ, աչքիդ առջեւէն կը տողանցեն միւսները, սուրբեր-քաջեր-սուրբեր-քաջեր-սուրբեր-քաջեր, շարաններ ամբողջ, Տիգրանը՝ չորս գերեվարուած արքաներ առջեւը խոնարհած, հալած ոսկիէն ածխացած գլուխով Կրեսոսը, չորս ձիերով կառքին անիւներէն բռնած ու զայն կասեցուցած Տրդատը, քանդուող ու հրկիզուող մեհեաններէն լեղապատառ դուրս փախչող քուրմերը, բռնցքամարտիկի ախոյեանութեան դափնեպսակով Վարազդատը, Վասակ Մամիկոնեան սպարապետը հայոց՝ մորթազերծ վիճակով, բայց ոտքերը մէկական բլուրի գագաթին տակաւին հանգչեցուցած, Մեսրոպը Մաշտոց՝ մեզ կերտած իր իւրայատուկ slide showին վրայ աշխատանքի պահուն, Ա Բ Գ Դ... Քերթողահայրը մեր՝ կանթեղի լոյսին տակ փետուրէ գրիչով կ'երկնէ եւ պաստառին նկարներուն տակը իր տողեր կը քալեն (չչփոթիք, CNNը չէ պաստառին վրայ) «... զի թէպէտ եւ եմք ածու փոքր եւ թուով յոյժ ընդ փոքու սահմանեալ... սակայն բազում գործք արութեան գտանին գործեալ եւ ի մերում աշխարհիս, եւ արժանի գրոյ յիշատակի...» (քարերէն տիեզերական հզօրութեամբ ուժ մը, անբացատրելի energyի նոր տեսակ մը կը սկսի ափերուդ միջոցով երակներուդ փոխանցուիլ, սրտիդ զարկերը արագցած են, շնչառութիւնդ՝ ընդհատ), ապա մեծ դահլիճ մը, ժողով կ'ընեն մեր մեծամեծները, կրօնական եւ աշխարհական, ձեռամբարձ քուէարկութեամբ եւ միաձայնութեամբ կ'որոշուի պատասխանը ի-մէյլ ընել Տիզբոն՝ «Ո՛Չ», կը յաջորդէ սուրերու շաչիւն, փիղերու ահարկու մռլտոցներ, քաջեր կ'անմահանան, թիւով 1036, իրենց եռապատիկ թիւով վատեր վար ձգելով, ապա մռայլ պատերով դատարան, թոյլերը բացած են լեզուները եւ մատները մէկ ուղղութեամբ, դէպի մարզպանը ուղղած՝ «ի՛նքն էր» կ'ըսեն, սեփական մորթը փրկելու ստրկամտութեամբ։ Ժապաւէնը կը շարունակուի, եւ ժապաւէնին հետ՝ Գեղարդի խորհրդաւոր ու մթին ընդերքներուն մէջ գետեղուած գլխաւոր, main frame համակարգիչէն քու floppyիդ վրայ կը շարունակէ փոխանցուիլ նոյն այդ հզօրանքը, Ուժը։ Ուրիշ քանի մը հոգի եւս կան եկեղեցիին մէջ, սակայն առանձինդ կը դիտես պաստառը, ուր կ'երեւի երկաթեայ բազուկներով Աշոտը, ապա Մանուէլ-Տրդատ զոյգը, ձեռքերուն երկրաչափական գործիքներ, fast forward, գետին եզերքը հոյակերտ եկեղեցի մը կը բարձրանայ, հազարէն ետք՝ հազարմէկերորդը, շքեղագոյնը, ապա քիչ ետք, դարեր ետք, փուլ կու գայ, հիմա թրքական բանակի զինուորներն են, որոնք նշանառութեան փորձեր կը կատարեն, դարձեալ rewind, մուրճի ձայներ՝ եւ քարերուն վրայ ժանեակի նմանող խաչքարեր կը փորագրուին, կը տեղադրուին, շատ աւելի նրբագեղ, քան Խարբերդի Հիւսէյնիկ գիւղը ծնած Նարդուհի մեծ մօրս ձեռագործները, ապա համատարած

ՎԱՉԷ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

(Շար.ը՝ էջ 9)

ԴԷՊԻ ԵՐԿԻՐ

ԴԷՊԻ ՔԱՐՎԱՃԱՌ

Ծար։ Ձեր հետաքրքրութիւնը չշարժե՞ց այս անունը։ Անշո՛ւշտ որ։ Բայց աւելի սիրելի է ու հետաքրքրական, երբ գիտես, որ հողը յիշատակը կը պահէ, եւ Ծարը այսօր, վերաբնակեցուած Հայոց աշխարհն է։ Հայոց երկիրը, Հայոց հողը։ Կար ժամանակ՝ երբ այս գիւղին մէջ ալ հայեր կային, դպրոցներ կային, ընտանիքներ կային, կեանք կար, աշխուժ կեանք կար։ Օրին մէկը՝ Լենկթիմուրէն հալածական Ապրակունիսէն այնտեղ ապաստան էր գտեր Յովհան Որոտնեցին։ Այնտեղ միայն սուրբեր չէին ապրեր, եւ միայն Որոտնեցին չէր, որ ապաստան գտեր էին։ Օրին մէկը Գառնիէն, ինչո՞ւ, ի՞նչպէս, չեմ գիտեր, Ծար եկեր ու տեղաւորուեր էր աղքատ ջաղացպան մը, անունը Դաւիթ։ Դաւիթ Միայնակեացը եւ կամ պարզապէս Դաւիթ Սքանչելագործը։ Միշտ նման թիփերու չենք հանդիպիր մեր պատմութեան մէջ, եւ քանի որ տեղը եկաւ, այս մարդուն պատմութիւնն ալ ընենք, քանի որ ժամանակի եւ իր դարաշրջանի մթնոլորտը կը բերէ մեզի։ Դաւիթ աղանդաւոր մըն է, որ ուրեմն եկեր հաստատուեր է Ծարի մէջ ու յայտարարեր, թէ Յիսուս Քրիստոս երեւցեր է իրեն եւ ըսեր. «Ես եմ Քրիստոսը եւ եկայ քեզի դարձնելու ինծի քարոզիչ։ Ամէն կողմէ քովդ մարդիկ կը բերեմ եւ անոնք, որոնք քու քովդ գան բժշկուելու նպատակով, համարձակ կերպով ձեռքդ անոնց վրայ դիր (Կիրակոս Գանձակեցի, գլուխ 48)։ Եւ ուրեմն այս մարդը կը սկսի քարոզել, բժշկել, ջաղացքի գերանը խաչի կը վերածէ, խաչի տաշեղները իբրեւ սրբութիւն կը բաժնէ, մատաղ կը ստանայ, անուղղակի կերպով նուէրներ կը հաւաքէ։ Կարծես 2002ի Հայաստանին մէջ կ'ապրի։ Հիմա ալ նման աղանդաւորներ չկա՞ն, որոնք ազատ-համարձակ տաճար եւ եկեղեցի կը կառուցեն, բժշկութիւն կ'ընեն, անզաւակ մարդոց զաւակ կը խոստանան, խառնակեաց կեանքի քաջալեր կը հանդիսանան։ Դաւիթն ալ նոյնը կ'ընէր. ժամանակը ամառ էր, եւ հազարներ կու գան իր քով, տունը նեղ է, դաշտերը կը բնակին, եւն., եւն.։ Ի վերջոյ հոգեւոր իշխանութիւնը կ'արթննայ, եւ այս ամբարիշտ մարդը կը պատժուի։ Ճիշդ է, դատաստան կ'ըլլայ, կողմնակիցները կ'ընդդիմանան, բայց ի վերջոյ գառնեցիները կու գան եւ կը խնդրեն, որ իրենց համագիւղացին իրենց յանձնուի։

Խորանշատի վանահայր վանական վարդապետը, Դադիվանքի վանահայր երէց Գրիգորը կը թողուն, որ այս մարդը ելլէ երթայ։ Բայց իրաւ որ հերետիկոս մարդ եղած պէտք է ըլլայ, եւ կամ շատ զարգացած էր եւ կամ ալ լաւ կռիւ ուներ։ Որովհետեւ ինք կը կարծէր, թէ Ս. Սահակ Հայրապետի տեսիլքը ինք պիտի իրագործէր։ Նուազագոյնը՝ Հայոց Եկեղեցի-պետութիւն հարցն ալ պիտի լուծէր։ Քանի յայտարարեր էր, որ երկու որդի պիտի ունենար, մէկը թագաւոր պիտի ըլլար, մէկն ալ կաթողիկոս։ Հիմա չըսե՞ս, ափսոս, տեսնէինք այդ երկու եղբայրները, կաթողիկոս եւ թագաւոր, ի՞նչպէս պիտի կառավարէին ազգը։

Ինչեւէ. այս Դաւիթը քիչ մնաց մեզի մոռցնել պիտի տար, որ Ծարէն լաւ մարդ մըն ալ դուրս ելած է. հայ տպագրութեան ռահվիրաներէն, եւ առաջին հայկական մնայուն տպարանի հիմնադիրը՝ Մատթէոս Ծարեցին։ Ոսկան Երեւանցիի վէպը կայ, բայց Մատթէոս Ծարեցիի վէպը տակաւին չկայ։ Թէեւ պէտք է ըսել, որ այս մարդուն կեանքն ալ նուազ հետաքրքրական չէ։

Փիլիպպոս Աղբակեցի կաթողիկոսին սարկաւագը եւ նոտարը եղած է, գացեր է Զմիւռնիա՝ յատուկ առաքելութեամբ։ Յետոյ, 1655ին, երբ Յակոբ Ջուղայեցին կը ստանձնէ հայոց հայրապետութիւնը եւ կ'ուզէ տպագրական արուեստին ուժ տալ եւ Աստուածաշունչ մատեանը տպել, Մատթէոսին կը թելադրէ Եւրոպա անցնիլ եւ սկսիլ այդ գործին։ Ծարեցի կ'երթայ Վենետիկ, Հռոմ, երկուքն ալ կաթոլիկ քաղաքներ, ուր ամէն բան հսկողութեան տակ էր, եւ կաթոլիկները չէին թողուր, որ ոչ կաթոլիկ անձեր եւ կազմակերպութիւններ գիրք տպեն։ Ծարեցի յուսահատ կ'երթայ Ամստերտամ, որ բողոքական քաղաք էր, աւելի ազատական էր եւ առեւտուր եւ կրօնք չէր խառներ։ Ծարեցի կը յաջողի էլզիվիրներու նշանաւոր տպագրատան գրաճոյլ գերմանացի Քրիսթոֆըր Ֆոն Տիկի հետ ստեղծել 170 «հայր» եւ 240 «մայր» տառեր։ Եւ կը տպէ ալ Ներսէս Շնորհալիի «Յիսուս Որդի» երկը։ Բայց գիրքը լոյս չտեսած՝ 1661 Յունուար 22ին կը մահանայ։ Բարեբախտաբար, սակայն, իր մահէն առաջ Ծարեցի կը յաջողի կարգի դնել իր գործերը։ Բանն այն էր, որ Ծարեցի շատ հակառակորդներ ունէր, յատկապէս իր ազգակիցներէն, այնքան որ ծանր պարտքերու տակ էր մնացեր։ Եւ, ով հրաշք, բեմ կը մտնէ Նոր Ջուղա ծնած, երեւանցի ծագումով մարդ մը՝ Աւետիս Ղլիճենց, մեզի վաղածանօթ Ոսկան Երեւանցիի եղբայրը։ Մատթէոս այս Աւետիսէն կը խնդրէ, որ ընկեր ըլլայ, պարտքերը վճարէ, 2000 օրինակով «Սաղմոսարան» եւ 1200 օրինակով «Յիսուս Որդի» տպեն, եւ շահը իրարու միջեւ բաժնեն։ Աւետիս սակայն լաւ ծանօթ էր Մատթէոսի վիճակին եւ շահու աչք ալ չունէր։ Յանձն առաւ Ծարեցիի պարտքերը վճարել, պայմանաւ որ տպարանը կոչուի «Սուրբ Էջմիածնի եւ Ուշիի Սուրբ Սարգիսի անունով»։ Այդ Սուրբ Սարգիսի վանահայրն ալ գիտէ՞ք ով էր Ոսկան Երեւանցին։ Նոյն այս Աւետիսի օգնութեամբ Ոսկան պիտի յաջողէր Աստուածաշունչ մատեանը տպել Ամստերտամի մէջ, եւ, հետագային ալ իր հրատարակչական գործը շարունակել Մարսէյի մէջ։ Աստուած ողորմի Աւետիսին, եղբօրը՝ Ոսկանին, եւ մեր Մատթէոս Ծարեցիին։

Ահա այսպէս, ազատագրուած Ծարը ուրտեղերը տարաւ մեզ։ Կը վերադառնանք գետի ափերը, ափսոսալով, թէ ի՛նչպէս ազերիները Ծարի մէջ դպրոց կառուցեր էին, չէին ամչցած շրջանի յուշարձաններէն 133 կտոր քար գործածել, որոնցմէ 35ը՝ հայերէն արձանագրութեամբ։ Որքան հետաքրքրական պիտի ըլլար գիտնալ, թէ փոքրիկ ազերիները, երբ կը տեսնէին այդ տառերը եւ իրենց ուսուցիչներուն հարց կու տային, թէ այս ի՞նչ տառեր են, ինչ պատասխան կը ստանային...

Ծարէն փորձեցինք կարելի եղածին չափ արագ կերպով սուրալ դէպի Նոր Մանաշիտ։ Ստիպուած էինք ուրեմն յակամայս անտեսել շարք մը գիւղեր եւ աւաններ։ Եւ ահա, փոքրիկ առւակ մը ճեղքելով կը բարձրանանք Հանգած Եղցի գիւղը, որ այժմ կը կոչուի Նոր Մանաշիտ։ Շահումեանի մանաշիտցիներն են, որ եկեր, հաստատուեր են այստեղ ու գիւղը վերակոչեր իրենց կորսնցուցած գիւղին անունով։ Կը հիւրասիրուինք գիւղապետին տունը. Բագրատ Բաղալեանն է, որ շինարար է, նաեւ, եւ առաջինը՝ շքեղ տուն մը կառուցած է ինքն իրեն համար։ Աղուոր նախաձեռնութեան մը բարի օրինակն է։ Քիչ յետոյ վրայ կը հասնին Նոր Շահումեանի շրջանի համայնքապետները, ինչպէս նաեւ՝ Ղարաբաղի ԺԱՄ կուսակցութեան ներկայացուցիչները, Ղարաբաղի երիտասարդ արտաքին գործոց նախարար Աշոտ Ղուլեանը։ Կենացներ, յաւուր պատշաճի ճառեր, բայց կրնա՞նք չյիշել մեր նահատակները, մեր հերոսները։ Անոնք, որոնք այսօր չկան։ Ձկան՝ որպէսզի կարենանք տէր կանգնիլ մեր հողերուն, մեր պատմութեան։ Փա՛ռք հերոսներուն։ Յարգանքով եւ սիրով բաժակ կը բարձրացնենք մեր հերոսներուն յիշատակին։ Ներկաներէն ոմանք կը յիշեն իրենց գէնքի ընկերները։ Եւ կ'անդրադառնամ իրողութեան մը մեզմէ շատեր, այլապէս գովելի հայրենասիրութեամբ մը, տակաւին մեր հերոսները կը փնտռենք անցեալին մէջ, եւ մեր ներշնչման համար կը դիմենք հայ յեղափոխութեան պատմութեան։ Մտովի ետ կ'երթանք դէպի Մուշ եւ Սասուն, Վարագայ Սար, յայնկոյսներու թաղ, Պանք Օթոման, Առաքելոց վանք, Սուլուխ, Գարահիսար... Բայց արդար չենք հանդէպ անոնց, որոնք մեր օրերուն, մեր ժամանակներուն իրենց կեանքը տուին Հայոց ազգի եւ Հայաստանի ազատութեան համար։ Մեզի ժամանակակից Վարդանները, Պետոները, Շահէնները, Աշոտ-Բեկորները նուա՞զ հերոս են, քան, ըսենք, Սերոբ Աղբիւրը, Հրայրը, Գէորգ Ջաուշը։ Գուցէ ժամանակի հեռաւորութենէ մը արդարութիւն ընենք մեր հերոսներուն, երանի՜ թէ։ Մօտս նստած է ապրող լեգենդ մը։ Հերոս է, ճիշդ է, չէ զոհուած։ Բայց իր մե՞ղքն է։ Կենացդ, եղբայր, ազնիւ ընկեր։

Պահ մը յետոյ հրաժեշտ կ'առնենք մեր սեղանակիցներէն եւ Նոր Մանաշիտէն։ Իրաւ որ հպարտ գիւղ էր Նոր Մանաշիտը։ Վերաբնակեցուած է 2001ին, եւ արդէն ունի 12 ընտանիք։ Բնակչութեան թիւն է 38։ Ամէն մարդ կը սպասէ 39րդ բնակիչին, որ այս օրերուն պիտի ծնի։ Անունը Գոռ պիտի ըլլայ (Աստուծով ծնելիք երեխան տղայ է, ստուգած են)։ Բարի գալուստ, սիրելի՛ Գոռ։ Հազիւ այս քաղցր լուրը ստացեր էի, ինծի մօտեցաւ երիտասարդ մը։ Մօտենալու

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ. ԱՇՃԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 8

ՍԷՆ ԺՈՂԷՖ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

ԱՐՄԻՆԷ ԱՊԱՃԵԱՆ-ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ՀԵՏ

Հինգշաբթի, 19 Դեկտեմբերի երեկոյեան ժամը 8:30ին, Մոնոյի Սէն Ժոզէֆ եկեղեցւոյ մէջ, Ս. Ծննդեան նուիրուած Լիբանանի Ազգային նուագախումբի համերգին իբրեւ մենակատար ելոյթ ունեցաւ դաշնակահար Արմինէ Ապաճեան-Պասմաճեան, ղեկավարութեամբ Ուալիտ Ղոլմիէի։

Այս առիթով մեր հարցազրոյցը՝ արուեստագիտուհիին հետ։

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ուրկէ՞ կը բխի ձեր երաժշտասիրութիւնը։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Մանկութեանս օրերէն կը յիշեմ, որ մեր տան մէջ միշտ կը հնչէր դասական երաժշտութիւն եւ, հետեւաբար, փոքր տարիքէս բնական եղած է կապս երաժշտութեան հետ։ Պէտք է աւելցնեմ նաեւ, որ կը սերիմ երաժշտական ընտանիքէ։ Երաժիշտներ, յատկապէս դաշնակահարներ, որոնք իրենց ներդրումը ունեցած են եւ ունին Հայաստանի երաժշտական կեանքին մէջ։ Մեծ հայրս ծանօթ դաշնակահար եւ երաժշտական գործիչ Ռոպէրթ Անդրէասեանն է։ Մեծ մայրս Երեւանի Կոմիտասի անուան Պետական երաժշտանոցի փրոֆեսէօր Ելենա Ապաճեանն է։ Մայրս՝ Ուէտելլա Յովհաննիսեանը դասախօս է Երեւանի Ռոմանոս Մելիքեանի անուան երաժշտական ուսումնարանին մէջ։ Մէկ խօսքով, ընտանեկան մասնագիտական երաժշտական մթնոլորտը ունեցած պէտք է ըլլայ իր մեծ դերակատարութիւնը։

Հ.- Կրնա՞ք խօսիլ ձեր երաժշտական կրթութեան ու կազմաւորումին մասին։

Պ.- Վեց տարեկան էի, երբ սկսայ յաճախել Երեւանի Զայքովսքիի անուան երաժշտական յատուկ դպրոցը, որուն տասնմէկամեայ ընթացքը յաջողութեամբ բոլորեցի դասախօս ունենալով Նաթելլա Ահարոնեանը։ Տասներկու տարեկանիս մրցանակ ստացայ Արամ Խաչատրեանի անուան պատանի դաշնակահարներու մրցոյթին։ Տասներեք տարեկանիս արդէն տուի անդրանիկ մենահամերգս։ Նոյն տարիներուն Հայաստանի ձայնասփիւռը եւ պատկերասփիւռը յաճախ կը սփռէին ելոյթներս։ Ասոնք ի հարկէ առաւել խթանեցին երաժշտական ընթացքս։ 1995ին փայլուն յաջողութեամբ աւարտեցի Երեւանի Կոմիտասի անուան Պետական բարձրագոյն երաժշտանոցը, իսկ 1997ին Ասպիրանթուրան վկայուելով իբրեւ մենակատար, մանկավարժ եւ ընկերակից դաշնակահար։ Կոմիտասի անուան երաժշտանոցին մէջ դասատուս մեծ մայրս՝ Ելենա Ապաճեանը եղաւ։

Հ.- Տարիներէ ի վեր կը գտնուիք Լիբանան։ Ի՞նչ գործունեութիւն կը տանիք։

Պ.- Լիբանան հաստատուելէս ետք անմիջապէս իսկ ձեռնարկած եմ կատարողական-մանկավարժական գործունէութեան։ Ինծի համար յիշատակելի են ամուսնոյս՝ լիբանանահայ ջութակահար, նոյնպէս Կոմիտասի անուան երաժշտանոցի սան, այժմ Լիբանանի Պետական երաժշտանոցի դասախօս եւ նուագախումբի անդամ Կարօ Պասմաճեանի հետ տուած համերգներս։ Ասոր կողքին՝ սենեկային խումբերու, յատկապէս դաշնակի եռեակի հետ բազմաթիւ ելոյթները։ 1997ին շահած եմ Համազգայինի «Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական քոլէճի «Մարկօ Պապիկեան» մրցումին առաջնութիւնը։ Զուգահեռաբար կը դասաւանդեմ Պետական եւ «Բ. Կանաչեան» երաժշտանոցներուն մէջ, ուր ուրախանալի է ինծի համար նոր սերունդէն ունենալ խումբ մը խոստմնալից աշակերտներ։

Հ.- Մեծանուն Ռոպէրթ Անդրէասեանին թոռնուհին եք։ Ի՞նչ կ'ըսէք իր մասին։

Պ.- Ռոպէրթ Անդրէասեանի թոռնուհին ըլլալը միաժամանակ մեծ պատիւ է ու մեծ պատասխանատուութիւն։ Յառաջիկայ տարի Հայաստան մեծ շուքով պիտի նշէ իր ծննդեան 90ամեակը։ Կը նախատեսուին պաշտօնական հանդիսութիւններ, համերգներ, մրցանքներ, եւ այլն։ Ռոպէրթ Անդրէասեան Ս. Փեթերսպուրկի (օրին՝ Լենինկրատ) մէջ նշանաւոր դաշնակահար Լեւ Նիքոլայեւի դասարանը աւարտելէ ետք, Սարաջեւի եւ քանի մը այլ նուիրեալներու հետ 1938ին հաստատուեցաւ Երեւան եւ հիմնաւորեց ու որակաւորեց հայրենի դաշնակի արուեստը՝ թէ՛ իբրեւ մենակատար, թէ՛ իբրեւ մանկավարժ-կրթական մշակ, թէ՛ իբրեւ երաժշտահան։ Այսօր Երեւանի մեծանուն դաշնակահարները իր սաներն են։ Իր մշակումները եւ յօրինումները կը զարդարեն մեր բեմերը։ Իր մշակումները շատ ծանօթ են, յատկապէս՝ Կոմիտասի «Միրանի ծառ», «Գարուն ա», «Կաքաւիկ», եւ այլն...

Հ.- Ի՞նչ նուագեցիք Սէն Ժոզէֆի համերգին։

Պ.- Ինծի համար մեծ ուրախութիւն է եւ պատիւ, որ Լիբանան եւս ունեցաւ իր սիմֆոնիք ազգային նուագախումբը, որ երրորդ տարին ըլլալով հերթական իր համերգներով երաժշտական հաճելի եւ ուսանելի մթնոլորտ կը ստեղծէ։ Պետական երաժշտանոցի տնօրէն ու նուագախումբի ղեկավար Ուալիտ Ղոլմիէի ղեկավարութեամբ կատարեցի հունգարացի հռչակաւոր երաժիշտ Ֆրանց Լիստի երկրորդ Քոնչերթոն (լա մաժոր)։ Երաժշտական լայնաշունչ մէկ մասանի երկ է, որ յօրինուած է 1848ին եւ կը կրէ իր դարաշրջանի վիպապաշտ շունչը։ Համերգը նուիրուած ըլլալով Ս. Ծննդեան տօնին՝ յայտագիրին մէջ ներառնուած էին նաեւ համապատասխան այլ ստեղծագործութիւններ, որոնք կատարուեցան այլ մենակատարներու կողմէ։

ՀԱՅ ԴԱՏ

ՀԱՅ ԴԱՏ

ԱԿՆԱՐԿ

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՍԸ

Հ. Յ. Դ. ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ՁՕՐԱՇԱՐԺԸ ԲԵԿՈՒՄ ՅԱՌԱՋԱՑՈՒՑ

Ծանօթ է, որ Մ. Նահանգներու կառավարութիւնը ունի յատուկ ցուցակ, ուր նշուած են անունները միջազգային ահաբեկչութեան հետ այս կամ այն ձեւով առնչուելու վտանգ ներկայացնող երկիրներուն, որոնց պատկանող քաղաքացիներու Մ. Նահանգներ մուտքն ու կեցութիւնը ենթակայ են որոշակի հսկողութեան եւ խստամիջոցներու:

Նոյնպէս ծանօթ է, որ հայ իրականութիւնը մտահոգիչ ալեկոծումէ անցաւ Դեկտեմբերի 13էն 16, երբ Հայաստանի անունը յանկարծակի յայտնուեցաւ ամերիկեան կառավարութեան խնդրոյ առարկայ ցանկին վրայ եւ քանի մը օր անձկութեան ու ծաւալուն զօրաշարժի մատնեց բոլորս, մինչեւ որ կարելի եղաւ Հայաստանի անունը պաշտօնապէս դուրս բերել այդ ցանկէն, ուր տեղ գտնելու որեւէ հիմք գոյութիւն չունէր:

Թէեւ արդէն սրբագրուած է ամերիկեան կառավարութեան կողմէ գործուած սխալը, բայց եղածէն լուրջ դասեր քաղելու հարկին տակ է հայ քաղաքական միտքը՝ թէ՛ պատահած սխալին եւ թէ զայն սրբագրելու ճիգերուն արձանագրած յաջողութեան առումներով:

Առանձին քննարկման կը կարօտի, անշուշտ, այն հարցը, թէ ամէն պարագայի Հայաստան ի՞նչպէս յայտնուեցաւ այդ ցանկին վրայ: Որո՞նք ուզեցին եւ ի՞նչ ձեւերով յաջողեցան Հայաստանի անունը աւելցնել ցանկի մը վրայ, որուն գլխաւոր յատկորոշիչը, նոյնինքն ամերիկեան պաշտօնական բանբերներու պնդումով, ահաբեկչական քայլերով դրսեւորուող իսլամ արմատականութեան հետ աղերսն է:

Բայց այս պահուն, նման հարցականներու պատասխան գտնելէ աւելի, կարեւոր է կեդրոնանալ առաջին ու գլխաւոր այն դասին վրայ, որ կ՚արժէ քաղել պատահածէն:

Ամերիկեան «սեւ» ցանկին վրայ Հայաստանի անունին յաւելման լուրը հրապարակող ու անոր դէմ ահազանգ հնչեցնող առաջին աղբիւրը եղաւ Հ. Յ. Դ. Ամերիկայի Հայ Դատի Ցանցնախումբը (Armenian National Committee of America): Ահազանգին յաջորդող 24 ժամերուն, A.N.C.A.ի նախաձեռնութեամբ եւ Մ. Նահանգներու տարածքին գործող Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի շրջանային (Արեւելեան եւ Արեւմտեան) ու տեղական յանձնախումբերու աշխուժ աշխատանքին շնորհիւ, կարելի եղաւ աւելի քան տասը հազար էլեկտրոնային բողոքի նամակներու տարափին տակ առնել նոյնինքն Մ. Նահանգներու նախագահին գրասենեակը՝ հիմնաւորելով անհեթեթութիւնը Հայաստանը նման ցանկի մը հետ առնչելու քայլին եւ պահանջելով շուտափոյթ սրբագրումը գործուած սխալին:

Այդքա՜ն արագ եւ այդքա՜ն զանգուածային թափով բարձրացած բողոքի ալիքը վճռորոշ իր անդրադարձը ունեցաւ ամերիկեան կառավարութեան ետդարձին վրայ: Պարզ է, որ Հայաստանի իշխանութեանց հետագայ դիմումներն ու դիւանագիտական տենդագին գործունեութիւնը հիմնական նշանակութիւն ունեցան սկզբնական սխալ որոշումը վերանայելու եւ ջնջելու Սպիտակ Տան պաշտօնական քայլին համար: Մեծապէս կարեւոր եղաւ նաեւ ներդրումը Մ. Նահանգներու տարածքին գործող հայկական տարբեր կազմակերպութեանց ու գաղութի ազդեցիկ հեղինակութեանց միջեւ համադրուած աշխատանքին, որ ամերիկեան իշխանութեան տարբեր թեւերուն ուղղութեամբ քաղաքական-յարաբերական ծաւալուն շփումներու ձեռնարկեց եւ նպաստեց Հայաստանը «սեւ ցանկ»էն դուրս բերելու վերջնական որոշումի կայացումին:

Թէ՛ Հայաստանի իշխանութեանց ձեռնարկած դիւանագիտական մարաթոն աշխատանքին եւ թէ՛ Մ. Նահանգներու հայկական կազմակերպութեանց համադրուած գործունեութեան արժեւորումին ըստ արժանւոյն կ՚անդրադառնանք յաջորդիւ:

Բայց իբրեւ առաջին դաս անպայման պէտք է ընդգծել, որ ամերիկեան կառավարութեան գործած սխալին հրապարակումէն անմիջապէս ետք տասնեակ մը ժամերու ընթացքին շարժման մէջ դրուած բողոքի նամակարշաւը, իր հաւաքած աւելի քան տասը հազար դիմումներու պատկառելի տարողութեամբ, կը վկայէ մեր ժողովուրդին հաւաքական ու կազմակերպուած ցուցաբերելու անուրանալի ներուժին մասին: Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի յանձնախումբերը իրաւ զօրաշարժ առաջացուցին եւ բեկումը մտցուցին ամերիկեան կառավարութեան սխալ ընթացքին մէջ, որ չսրբագրուելու պարագային յղի էր ծանր հետեւանքներով ոչ միայն Մ. Նահանգներ հաստատուած հայ մարդոց, այլեւ՝ նոյնինքն նորանկախ Հայաստանի Հանրապետութեան հաշուոյն:

Հայ ժողովուրդի իրաւունքներուն եւ շահերուն պաշտպանութիւնը երաշխաւորուած կրնայ ըլլալ միայն նման՝ արթուն պահակի կազմակերպ շարքերով:

«ԴՐՕՇԱԿ»

Դեկտեմբեր 2002

ԹՐՔԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԵՏ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՓՈՐՁԷ «ՍԻՐԱՇԱՀԻԼ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ...

Քոփենհակընի «տաք» վեհաժողովէն ետք Թուրք պաշտօնատարներ սկսած են անդրադառնալ Ռուսիոյ, Իրանի եւ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու բարելաւման հաւանականութեան: Թուրքիոյ, Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ սահմաններու եւ ճանապարհներու բացումը կրնայ զարկ տալ շրջանի աղքատ տնտեսութիւններուն, օժանդակել Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման եւ ներդրումներ ունենալ շրջանին մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան հաստատման մէջ:

Արտաքին գործոց նախարար Եաշար Եաքըշ Կիրակի օր լրատուական յատուկ կայանի մը ըսաւ. «Մենք յարաբերութիւններ պիտի մշակենք Ռուսիոյ, Իրանի եւ Հայաստանի հետ: Նկատի պիտի ունենանք Ազրպէյճանի մտահոգութիւնները՝ Հայաստանի հետ կապեր հաստատելու ընթացքին, սակայն եթէ մեր տնտեսական շահերը պահանջեն յարաբերութիւններ մշակել Հայաստանի հետ, այդ մէկը պիտի ընենք, հակառակ Պաքուի կամքին»:

Ասիկա մէկ երեսն է Արդարութեան եւ Բարգաւաճման Կուսակցութեան միջազգային քաղաքականութեան հանդէպ նոր մօտեցումին: Այսինքն՝ չեչտը դնել միջազգային յարաբերութիւններու տնտեսական ուղղութեան վրայ. այս մէկը նաեւ նշուած էր յաղթական կուսակցութեան նախընտրական ծրագիրին մէջ:

«Թըրքիշ Տէյլի Նիուզ»ի հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին Անգարայի մէջ Ազրպէյճանի դեսպան Մամէտ Ալիեւ յայտնեց, թէ Թուրքիա իր բարի կամեցողութիւնը բազմիցս արտայայտած է Հայաստանի հանդէպ, եւ այժմ կարգը Հայաստանին է, որ բարի կամեցողութիւն ցուցաբերէ Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի հանդէպ:

«Թուրքիա մեր կողքին կեցած է մինչեւ հիմա, եւ պիտի շարունակէ այդպէս: Մէկ միլիոն ազրպէյճանցիներ վրաններու տակ կը բնակին տեղահանուելէ ետք իրենց շրջաններէն, Հայաստանի Լեռնային Ղարաբաղ ներխուժման պատճառով: Մենք կորսնցուցինք մեր տարածքներուն քսան առ հարիւրը», նշած է ան:

Դեսպան Ալիեւ դիտել տուաւ, որ Հայաստան իր ուղեգիծին պատճառով դուրս ձգուած է Կովկասի մէջ տնտեսական բազմաթիւ ծրագիրներէ եւ տնտեսական տագնապ կը դիմագրաւէ: Այս պատճառով Հայաստանը լքած են 2 միլիոն հայեր:

«Թուրք-հայ առեւտրական զարգացման խորհուրդ»ի փոխ նախագահ Նոյան Սոյաք ընդգծեց, որ այսպիսի մօտեցում մը անհրաժեշտ է Կովկասի մէջ կայունութեան եւ խաղաղութեան հաստատման համար: «Տակաւին անուղղակի առեւտուր կայ Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ, Վրաստանի եւ Իրանի միջոցով, եւ եթէ Գիւմրիի սահմանը բացուի Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ, մեր եւ Հայաստանի ճարտարարուեստի նախարարութեան հաշուարկներուն համաձայն, երկու երկիրներուն միջեւ առեւտուրը կրնայ հասնիլ տարեկան 300 միլիոն տոլարի», աւելցուց ան:

Սոյաք նաեւ յայտնեց, որ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ սահմանին բացումը շահեկան կրնայ ըլլալ Թուրքիոյ եւ Կեդրոնական Ասիոյ միջեւ առեւտուրին համար: «Թուրքիոյ եւ Կեդրոնական Ասիոյ միջեւ առեւտուրը երեք տարուան ընթացքին 1,5 միլիառ տոլարի կրնայ հասնիլ: Սահմաններու եւ երկաթուղիներու բացումով 35 առ հարիւրով պիտի նուազին փոխադրամիջոցներու ծախսերը»:

Պատասխանելով «Թըրքիշ Տէյլի Նիուզ»ի այն հարցումին, թէ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծումը մօտալո՞ւտ է, թէ ոչ, Նոյան Սոյաք նշեց. «Տագնապի իւրաքանչիւր կողմ կը փափաքի հասնիլ լուծման, եւ բոլորն ալ գիտեն, թէ փոխզիջումը անխուսափելի է: Թուրքիա պատմական առիթ մը կորսնցուց, երբ Լեւոն Տէր Պետրոսեան Հայաստանի մէջ իշխանութեան վրայ էր: Սակայն Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահներ Ռոպէրթ Քոչարեան եւ Հայդար Ալիեւ արդէն իսկ հանդիպած են 14 անգամ»:

Սոյաք նաեւ անդրադարձաւ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի մէջ նախագահական մօտալուտ ընտրութիւններուն եւ նկատել տուաւ, թէ՝ «լուծումը աւելի դիւրին կրնայ ըլլալ այս ընտրութիւններէն ետք, սակայն Թուրքիա այս առիթը պէտք չէ փախցնէ»:

ՀԱՅ ԵՒ ԹՈՒՐՔ ԿԻՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ...

Հայ եւ Թուրք կիներու միջեւ երկխօսութիւն եւ գործակցութիւն ստեղծելու նպատակով «Մարմարա Խմբակ»ի կողմէ վերջերս Պոլսոյ մէջ կազմակերպուեցաւ սեմինար մը: Այս նպատակով Հայաստանէն Պոլիս մեկնած էին Հայաստանի ոչ պետական զանազան կազմակերպութիւններէ ներկայացուցիչներ, Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Հերմինէ Նաղտալեան եւ Անդրկովկասեան Կիներու Երկխօսութեան Միութեան նախագահ Հրանուշ Խառատեան: Թրքական կողմէն մասնակցած են 18 կիներ, «Մարմարա Խմբակ»ի մարդկային իրաւանց կազմակերպպութեան պետ Մուժկան Կիւվէրի գլխաւորութեամբ:

Սեմինարի գլխաւոր նիստին ընթացքին ներկայացուեցան երկխօսութեան առաջնահերթութիւնները՝ կնոջական նիւթերու առնչուող հայերէն եւ թրքերէն գիրքերու փոխադարձ թարգմանութեան, սահմանային քաղաքներու այցելութիւն, մշակութային կապերու հաստատում:

Հանդիպման ընթացքին Հայաստանի պատուիրակները փափաքած են օրակարգի վրայ դնել Հայաստանի դէմ թրքական շրջափակումը ջնջելու եւ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցերը: Այսուհանդերձ թրքական կողմը դիտել տուած է, թէ այդ հարցերը սեմինարի օրակարգին մաս չեն կազմեր եւ լաւ կ՚ըլլայ, որ ուրիշ ժողով մը կազմակերպուի այդ նիւթերուն քննարկման համար: Պոլսոյ «Մարմարա»ին համաձայն, այս մէկը քիչ մը լարուած մթնոլորտ ստեղծած է, սակայն խնդիրը այդպիսով փակուած է, եւ հանդիպումէն ետք կայացած մամլոյ ասուլիսին ընթացքին կողմերը ընդգծած են երկխօսութիւնը շարունակելու անհրաժեշտութիւնը:

ԱՐԱԳ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ - ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ

Ձեր ուրախ առիթներու լուսանկարները տպեցէք նոր հասած ԱՐԴԻԱԿԱՆ DIGITAL մեքենայի միջոցով որակաւոր եւ զանազան չափերով:

Ստանձնում՝ 20 վայրկեանէն:

Լուսանկարները կ՚արձանագրենք CDի եւ կամ FLOPPY տիպէ սկաւառակներու վրայ:

Cameraներու ձոխ հաւաքածոյ. ալպոմներ եւ նկարի շրջանակներու ընտիր տեսականի:

Կը ստանձնենք ուրախ առիթներու photo նկարահանումը արդիական մեքենաներով եւ յարմարագոյն գիներով:

Պուրճ Համուտ. Քաղաքապետարանի փողոց. «Սանթըր Արին»ի դիմաց. Հեռ.: 01-261858 եւ 01-255992

ԸՍՏ ՓԵՐԻՆԱՅԻ

ԼԱՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ ՊԻՏԻ ՉԱՐՁԱՆԱԳՐԷ ՄԻՆՉԵՒ 2003

«Մետիամաքս» լրատու գործակալութեան համաձայն, ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի ամերիկացի նախագահ Ռուտոլֆ Փերինա վերջերս յայտնած է, թէ հաւանական չէ, որ մինչեւ 2003ի Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահական ընտրութիւններուն աւարտը Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման գործընթացը յառաջդիմութիւն արձանագրէ: Ան դիտել տուած է, թէ այդ ուղղութեամբ զարգացումներ տեղի կ՚ունենան միայն ընտրութիւններէն ետք, սակայն նշած է, թէ մինչ այդ Մինսքի խմբակի նախագահները կը զբաղին նախապատրաստական աշխատանքներով: Փերինա ըսած է, թէ անարդար է բանակցութիւններու ձգձգումը նկատել որեւէ կողմի յանցանքը: Անոր համաձայն, բանակցութիւններուն ամէնէն դժուար բաժիններէն մէկն է երկու կողմերը համոզել՝ փոխզիջումներ կատարելու եւ լուրջ որոշումներ տալու:

Փերինա նաեւ յայտնած է, թէ Մինսքի նախագահները չեն քննարկած Հարաւային Կովկասի հակամարտութիւններու կարգաւորման համար ՕԹԱՆի խաղաղարար ուժերու ներգրաւման հնարաւորութիւնը: «Զմոռնանք, որ խաղաղարար ուժերը կու գան երկու կողմերու հրաւէրով», ըսած է Փերինա եւ՝ աւելցուցած, թէ այդ ուժերը հաւանաբար ՕԹԱՆի ներկայացուցիչներ չըլլան:

ԱՂԹԱՄԱՐԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԶՈՀ՝ ԱԶԳԱՄԻՋԵԱՆ ԹՇՆԱՄԱՆՔԻ

«Լոս Անճելըս Թայմզ»ի թղթակից Ամպերին «Զաման» թերթին Դեկտեմբեր 10ի թիւին մէջ կատարած լրատուութեամբ կը հաղորդէ, թէ Վանայ լիճի Աղթամար կղզիին Ս. Խաչ եկեղեցին ազգամիջեան թշնամանքի զոհ կը դառնայ Թուրքիոյ կողմէ աւերուելով:

«Աղթամարը աւերելու արշաւ, վախնալով՝ հայերու հողային պահանջներէն» ենթախորագիրով թղթակիցը կը ներկայացնէ աշխարհացրիւ հայերու կողմէ փառաբանուած կարմրաքար այս եկեղեցիին կարեւորութիւնը՝ իբրեւ վերապրող լաւագոյն նմուշը հայոց դարաւոր քաղաքակրթութեան:

Յօդուածագիրը կը տեղեկացնէ, թէ հազարամեակէ մը ի վեր սրբապղծութեան, կողոպուտի եւ պատերազմի ենթարկուած այս եկեղեցին այժմ աւերակի կը վերածուի:

Յօդուածագիրը կը վկայակոչէ արեւելեան Թուրքիոյ Վան նահանգի հնագէտ Մեթէ Թոզքոփարէն, որ կը յայտնէ, թէ Աղթամարի եկեղեցւոյ գմբէթի ճեղքերէն հոսող անձրեւի ջուրը կ՚աւերէ ներքին արձանագրութիւնները՝ գմբէթը դնելով փլելու վտանգին տակ: Ան կ՚աւելցնէ, թէ «վերակառուցման աշխատանքին պէտք է սկսիլ, եթէ եկեղեցին պիտի փրկուի»:

Իբրեւ կառավարական պաշտօնեայ եւ Վանի թանգարանի պատասխանատու՝ Թոզքոփարէն կը խուսափի մեկնաբանելէ, թէ ինչո՞ւ վերանորոգումը չէ սկսած:

Յօդուածագիրը սակայն կը յայտնէ, թէ Թուրքիոյ մշակոյթի նախարար եւ արմատական-իսլամ Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում Կուսակցութեան անդամ Հիւսէյն Սելիք ճշմարտութիւնը կը բացայայտէ ըսելով. «Մենք կը դիմագրաւենք չբացայայտուած քաղաքականութիւն մը, որ կը վարեն երկրի նեղմիտ անհատները՝ անարդար վերաբերմունք ցուցաբերելով Թուրքիոյ մէջ գտնուող հայկական յուշարձաններուն դէմ»:

Յօդուածագիրը կը նշէ, թէ այդ քաղաքականութեան զոհերէն են Անիի եկեղեցիները: Ան կը յիշէ, թէ թրքական իշխանութիւնները նախապէս մերժած են արեւմտեան կառավարութիւններու կողմէ այդ աւերակները վերանորոգելու առաջարկը՝ ըսելով, որ այդ աշխատանքը իրենք պիտի կատարեն:

Յօդուածագիրը սակայն կը վկայակոչէ մշակոյթի նախարարը, որ Վանի մէջ կատարուած հարցազրոյցի մը ընթացքին յայտնած էր. «Այս քաղաքականութիւնը վարողները կը վախնան, որ եթէ քրիստոնէական յուշակոթողները վերանորոգուին, անոնք վկայութիւնը պիտի դառնան այն իրողութեան, թէ այս հողերուն վրայ հայեր բնակած են. երեւոյթ մը, որ դուռ կը բանայ հայկական կողմի պահանջներուն»:

Ան աւելցուցած էր, թէ Աղթամարի եկեղեցին վերանորոգելը պիտի ըլլայ երկրին ղեկավարութիւնը ստանձնած կուսակցութեան (որուն անդամ է ինք) առաջնահերթ աշխատանքներէն մէկը:

Ապա յօդուածագիրը կը խօսի Թուրքիոյ կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան ուրացման մասին՝ միաժամանակ յիշելով Վանի թանգարանի ցեղասպանութեան բաժինը, ուր կը պահուի գանկերու եւ ոսկորներու հաւաքածոյ մը՝ մնացորդացը այն թուրքերուն, որոնք իբրեւ թէ հայերու կողմէ սպաննուած են...

«Զաման» կ՚անդրադառնայ նաեւ վերջին տարիներուն Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ստեղծուած յարաբերութեան, որ դանդաղ զարգացումի մէջ է: Կը յիշէ, թէ սփիւռքահայեր կ՚այցելեն Թուրքիա՝ իրենց արմատները պեղելու եւ հայկական սրբավայրերը տեսնելու համար: Անոնք նաւակով 20 վայրկեան տեւողութեամբ պտոյտ մը կը կատարեն դէպի Աղթամար կղզի՝ տեսնելու համար եկեղեցին եւ համտեսելու հայկական քոնեաքը:

Յօդուածագիրը կը բացատրէ Աղթամար կղզիին անունը եւ կ՚աւելցնէ, թէ Գագիկ Ա. Թագաւորին կողմէ 10րդ դարուն կառուցուած այս եկեղեցին եղած է կաթողիկոսանիստ եկեղեցի:

Յօդուածը կը փակուի մշակոյթի նախարար Հիւսէյն Սելիքի խօսքով, որ կը հաստատէ. «Եթէ մենք՝ Թուրքերս, Արեւմուտքէն լայնախոհութիւն կ՚ակընկալենք, նոյն լայնախոհութիւնը պէտք է ցուցաբերենք մեր տան մէջ»:

Միջազգային Քաղաքական Կեանք

ՊԱՔՈՒ-ԹԻՖԼԻՍ-ՃԷՅՀԱՆ ՔԱՐԻՒՂԱՏԱՐԻՆ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ Կ'ՈՒՇԱՆԱՆ

1740 քմ. երկարութեամբ եւ 2,95 միլիառ տոլար արժող Պաքու - Թիֆլիս - Ճէյհան քարիւղատարին շինութիւնը պէտք է սկսէր 2003ի գարնան սկիզբը եւ աւարտէր 2005ին սկիզբը։ Ընդհանրապէս, եթէ վերյիշէք պաշտօնական Պաքուի եւ «Պրիթիշ Փեթրոլիըմ» ընկերութեան 1990ականներու կէսերուն կատարած յայտարարութիւնները, ապա քարիւղատարը պէտք է շատոնց կառուցուած ըլլար։ Իրականութիւնը այն է, որ այսօր՝ 2003ի սեմին, Պաքու-Թիֆլիս-Ճէյհան քարիւղատարին շինութիւնը տակաւին չէ սկսած։ Ցեռագրումը ամէն անգամ կը պատճառաբանուի պատրուակով մը։ Վերջին անգամ «մեղքը» վերագրուեցաւ Էտուարտ Շեւարտնաձէին. Հայտար Ալիեւ անհասկնալի նկատեց վրացի իր պաշտօնակիցին կեցուածքը։ Շեւարտնաձէ համաձայն չէր Բորժոմի կիրճէն քարիւղատարի անցման, որովհետեւ անիկա մեծ վնաս պիտի հասցնէ հանքային ջուրերու արդիւնաբերութեան եւ ընդհանրապէս շրջանի կենսոլորտին։ Քարիւղատարին կառուցմամբ չահագրգռուած պետութիւններու ճնշման տակ Շեւարտնաձէ տեղի տուաւ։

«Պրիթիշ Փեթրոլիըմ-Ազրպէյճան» ընկերութեան նախագահ Տէյվիտ Ուուտուորտ վերջերս Պաքուի մէջ յայտարարութիւն մը կատարեց, որմէ կարելի է հետեւցնել, որ քարիւղատարի կառուցման ձգձգման պատճառը երբեք Վրաստանը չէ։ Պարզուեցաւ, որ միջազգային ելեւմտական կազմակերպութիւնները, որոնք նախապէս խոստացած էին ֆինանսաւորել խողովակաշարին շինութեան 70 առ հարիւրը, այսինքն՝ տրամադրել մօտ 2 միլիառ տոլար, տակաւին պատրաստ չեն բանակցելու քարիւղատարի գործատիրոջ՝ «Պրիթիշ Փեթրոլիըմ - Ազրպէյճան»ի հետ։ «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան համաձայն, Տէյվիտ Ուուտուորտ յայտարարած է, թէ միջազգային կազմակերպութիւնները վարկ տրամադրելու հարցով պիտի զբաղին միայն 2003ի երրորդ եռամսեային։ «Պաքու - Թիֆլիս - Ճէյհան նախագիծին մասնակից ընկերութիւնները համաձայնած են հոգալու շինութեան ծախսերուն 30 առ հարիւրը, որուն շնորհիւ Մարտ 2003ին պիտի սկսի կառուցումը», յոյս յայտնած է Ուուտուորտ։ Անոր խօսքերէն պարզ դարձած է, որ մինչեւ 2008 Ազրպէյճան ի վիճակի չէ քարիւղ մղել կառուցուելիք խողովակաշարով։ Այս է պատճառը, որ քարիւղատարին կառուցման ջատագովները յոյս կը դնեն Ղազախստանի վրայ։ Պաշտօնական Ասթանա բազմիցս խոստացած է միանալ Պաքու - Թիֆլիս - Ճէյհան ծրագիրին։ 2003ին կը սպասուին ղազախ-ազրպէյճանական բանակցութիւններ, որոնց դրական արդիւնքին պարագային քարիւղատարին անունը պիտի փոխուի՝ Աքթաու - Պաքու - Թիֆլիս - Ճէյհան։ «Ազերի - Ջըրազ - Կիւնեշլի հանքերէն քարիւղի արդիւնաբերումը արդէն 2008-2009ին կը հասնի 50 միլիոն թոնի, ինչ որ հնարաւորութիւն կու տայ ամբողջութեամբ «լեցնել» Պաքու - Թիֆլիս - Ճէյհան քարիւղատարը», մատնանշած է Ուուտուորտ։

ՊՈՒՇԻ ՎԱՐՉԱԿԱԶՄԸ «ՎԱՐՉԱԿԱՐԳԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ» ԿԸ ՅԱՌԱՋԱՑՆԷ ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԼԱՅԻ ՄԷՋ

Ըստ երեւոյթին, Իրաքի մէջ չէ միայն, որ Պուշի վարչակազմը կը ջանայ «վարչակարգի փոփոխութիւն» յառաջացընել։ Ամերիկեան կառավարութիւնը կը թուի որոշած ըլլալ, որ Վենեզուելլայի նախագահ Ուկօ Ջաւէզ պէտք է «անհետանայ» քաղաքական բեմէն՝ այս կամ այն ձեւով։

Սատտամ Հիւսէյն անգութ բռնատէր մըն է եւ արշաւած կամ սպառնացած է դրացի երկիրներու, մինչ Ուկօ Ջաւէզ ժողովրդարօրէն ընտրուած է, ոչ մէկ վտանգ սպառնացած է իր դրացիներուն եւ կը հանդուրժէ վենեզուելլական մամուլին դառն եւ ատելութեամբ լեցուն մնայուն քարոզչութիւնը՝ ուղղուած իր նախագահութեան։

Սակայն այդ յստակ զանազանութիւնը կարելի է պղտորել, որովհետեւ երկուքն ալ վշտացուցած են Միացեալ Նահանգները եւ երկուքն ալ մեծ քանակութեամբ քարիւղ ունին։ Ուրեմն պէտք չէ մեղադրել ամերիկացիներուն մեծ մասը, որ այդ տպաւորութիւնը ունի երկու ղեկավարներուն մասին, նկատի առած ամերիկեան մամուլէն քաղած իր տպաւորութիւնները։ Վերջերս «Ուաշինկթըն Փոսթ»ին խմբագրականներէն մէկուն մէջ Ջաւէզի կառավարութիւնը «բռնատիրական» կոչուած էր։

Դեկտեմբեր սկիզբը Վենեզուելլայի առեւտրական գլխաւոր դաշնակցութիւնը կարգ մը սենտիքաներու ղեկավարներու նեցուկով անգամ մը եւս ընդհանուր գործադուլ կազմակեպեց Ջաւէզի կառավարութեան դէմ։ Կը թուի, թէ անոնք կը հետեւին նոյն սենարիոյին, որ ստեղծեց 11 Ապրիլի յեղաշրջումը։

Մեր քաղաքականութեան անյիշողութեան մշակոյթին մէջ կէս տարին կրնայ յաւիտենականութիւն ըլլալ եւ բաւարար ժամանակ է պատմութիւն վերագրելու եւ հետքեր ջնջելու։ Սակայն հազիւ վեց ամիս առաջ էր, 11 Ապրիլին, որ ընդդիմութիւնը տապալեց Վենեզուելլայի ժողովրդավարօրէն ընտրուած կառավարութիւնը։ Անոնք առեւտրական դաշնակցութեան պետը նշանակեցին նախագահ եւ լուծեցին օրէնսդիր մարմինն ու Վճռաբեկ Բարձրագոյն ատեանը։

Պուշի վարչակազմը նախ ողջունեց յեղաշրջումը, ապա յաջորդ օրը հրաժարեցաւ իր քայլէն, երբ բացայայտուեցաւ, որ ամերիկեան այլ երկիրներ մտադիր չէին ճանչնալու այդ ապօրինի կառավարութիւնը։ Եւ անշուշտ վարչակազմի պաշտօնատարները ուրացան յեղաշրջումին հետ որեւէ առնչութիւն ունենալը։

Հակառակ թէզը հաստատող փաստերու թէզ մը գոյութիւն ունի։ Յեղաշրջումին նախորդող ամիսներուն բազմաթիւ հանդիպումներ տեղի ունեցան Պուշի վարչակազմի պաշտօնատարներուն եւ յեղաշրջումի ղեկավարներուն միջեւ։ Նաեւ տեղեկութիւններ ունինք, թէ ընդդիմութիւնը նիւթական յատկացում ստացած է Միացեալ Նահանգներու կառավարութենէն։

Սակայն աւելի կարեւոր են Ուաշինկթընի տրամադրած քաղաքական նեցուկն ու քաջալերանքը։ Անոնք, որոնք կը փորձեն Վենեզուելլայի կառավարութիւնը տապալել, այս վայրկեանին լաւ գիտեն, որ Միացեալ Նահանգները իրենց կարելին պիտի ընեն ճանչնալու եւ նեցուկ կանգնելու համար որեւէ նոր ստեղծուելիք բռնատիրութեան։ Անոնք այս մէկը գիտեն, որովհետեւ ո՛չ Սպիտակ Տունը, ոչ ալ արտաքին գործոց նախարարութիւնը ոչ մէկ ակնարկութիւն ըրած են անօրէն կառավարութեան մը դէմ դիւանագիտական կամ առեւտրական պատժամիջոցներ ճշդելու մասին։

Պուշի վարչակարգին համար պարզ բան մըն է այդպիսի յայտարարութիւն ընելը։ Սակայն նոյնիսկ 21 Հոկտեմբերի եւ 2 Դեկտեմբերի խլրտումներուն ընթացքին, երբ ամէն տեղ յեղաշրջումի մասին կը խօսուէր, մեր բարձրաստիճան պաշտօնատարներ իմաստալից լռութիւն պահեցին եւ խուսափեցան որեւէ յայտարարութիւն ընելէ, որ կրնար յուսալքել հզօր ընդդիմութիւնը։

Միացեալ Նահանգներ նաեւ կը պաշտպանեն կանխահաս ընտրութիւններ կայացնելու ընդդիմութեան պահանջը։ Հակառակ անոր որ վենեզուելլական սահմանադրութիւնը կու տայ նախագահի մը պաշտօնավարութեան կիսուն ընտրութիւններ կատարելու կարելիութիւնը, սակայն ընդդիմութիւնը չ'ուզեր սպասել մինչեւ յառաջիկայ Օգոստոս։

Անոնց անհամբերութիւնը ունի երկու պատճառ. նախ՝ երկիրին տնտեսութիւնը ընկրկումի մէջ է ներկայիս եւ կրնայ վերաշխուժանալ մինչեւ Օգոստոս։ Վենեզուելլայի տնտեսութիւնը մեծապէս կը խթանուի քարիւղի գիներուն բարձրացումով, որ կրնայ արդիւնքն ըլլալ Իրաքի դէմ պատերազմին։ Երկրորդ՝ տնտեսութեան վատ կացութիւնը երկարաձգուեցաւ եւ հետզհետէ վատթարացաւ, որովհետեւ ներդրողները բողոք ունին կառավարութեան դէմ. անոնք դրամ կը հանեն երկիրէն եւ կը կասեցնեն իրենց ներդրումները՝ յուսալով նոր նախագահի մը գալուստը։ Ինչպէս որեւէ ուրիշ դործադուլ կամ բողոք, այս մէկը եւս անվերջ չէ։

Անշուշտ իմաստ չունի Ջաւէզի կողմէ կանխահաս ընտրութիւններու դիմելը, ինչպէս իմաստ չունէր 1983ին նախագահ Ռեկընին նոյն քայլին դիմելը։

Սակայն ամերիկեան մամուլը, ինչպէս նաեւ Պուշի վարչակազմը կը ձեւացնեն, թէ ասիկա շատ տրամաբանական պահանջ մըն է։

20 Ապրիլին «Շիքակօ Թրիպիուն»ին մէջ լոյս տեսած եւ աննկատ անցած վրիպակ կամ ճշդում մը կ'ամփոփէ նախագահ Ջաւէզին նկատմամբ լրատուական գլխաւոր կազմակերպութիւններուն ունեցած նախապաշարումը. «Կիրակի օրուան խմբագրականին մէջ սխալմամբ նշուած էր, թէ Վենեզուելլայի նախագահ Ուկօ Ջաւէզ դրուատած էր Ուսամա Պըն Լատէնը։ «Թրիպիուն»ը ներողամտութիւն կը խնդրէ սխալին համար»։

ՄԱՐՔ ՈՒԱՅԶՊՐՈԹ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐՈՒ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Վերջերս, Հռոմի կաթողիկէ եկեղեցիներու եպիսկոպոսներու խորհրդաժողովին ընթացքին պատրաստուած է Թուրքիոյ մասին տեղեկագիր մը, որ կ'անդրադառնայ երկրին մէջ քրիստոնեաներու վիճակին եւ անոնց ենթարկուած ճնշումներուն։ Տեղեկագիրին համաձայն, Թուրքիոյ մէջ քրիստոնեաները հաւասար քաղաքացիներ չեն նկատուիր եւ գրկուած են վարչական կամ զինուորական հաստատութիւններու մէջ բարձրաստիճան պաշտօններ ստանձնելու հնարաւորութենէն։ Տեղեկագիրին մէջ նշուած է, թէ Թուրքիոյ օրէնքը ունի «երկու կողմ». մինչ քրիստոնեաները ձեւականօրէն ունին իսլամներու հաւասար իրաւունքներ, սակայն անոնք այդ իրաւունքներէն օգտուելու հնարաւորութիւն չունին։ Տեղեկագիրին մէջ անդրադարձ կայ նաեւ Թուրքիոյ տարածքին եկեղեցիներու իրավիճակին ու կառուցման աշխատանքներու չգոյութեան եւ 1915-1923 թուականներուն 1,5 միլիոն հայերու ցեղասպանութեան։ Ըստ տեղեկագիրին, 19րդ դարու սկիզբը քրիստոնեաները կը կազմէին Թուրքիոյ բնակչութեան 20 առ հարիւրը, իսկ այսօր՝ անոնք կը կազմեն հազիւ 1 առ հարիւրը։ Տեղեկագիրին համաձայն, քրիստոնեաներու նկատմամբ շարունակուող ճնշումներուն պատճառով շատեր արտագաղթած են։

ԱՖՀԻԼ AFHIL

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏՆԱՅԻՆ ՍԱՐՔԵՐՈՒ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

AT HOME
- Wheelchair
- Walker
- Electric Bed
- Manual Bed
- Water Mattress
- Cans
- Sticks
- Serum Tripod
- Walking Frame

- Over Bed Table
- All Kinds Of Oxygen

We Also Provide
- Laboratory services
- Physiotherapist
- Nurses Aids
- P.T.S. (AMBULANCE)

HOME MEDICAL EQUIPMENT SERVICES

ՅՈՒՅԱՍԱՐԱՀ՝ «ԱՐԻՆ» ՍԵՆԹԸՐ
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ՝ ԱՖՀԻԼ, ԱՖԷՏԻ ՇԷՆՔ, Բ. ՅԱՐԿ
ՀԵՌ. (01) 242556/7

NO MATTER WHAT YOU NEED...
... OR WHERE YOU NEED.

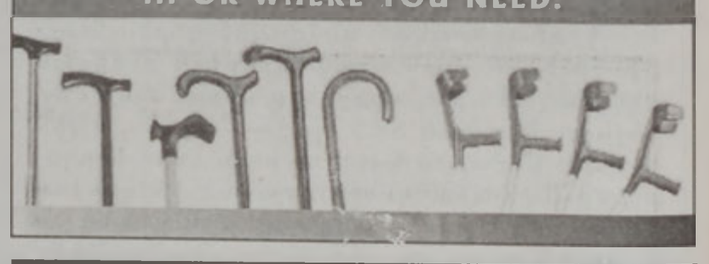

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՇՈՒՐՋ

ԱԼԻԵԻԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂԾ ՏԱՐԲԵՐԱԿՆԵՐ ԿԸ ՅԱՅՏՆՈՒԻՆ

Ազրպէյճանի իրաւապահ մարմինները վերջերս յայտնաբերած են երկրին նախագահին՝ Հայտար Ալիեւի ստորագրութիւնը կեղծող խմբակ մը։ Ըստ «Մեդիամաքս» լրատու գործակալութեան, զեղծարարները օգտուելով կեղծ փաստաթուղթերէն, որոնց համաձայն, Ալիեւ ենթադրաբար նախաձեռնած է ոստիկանական վերահսկողութեան պետական կոմիտէ ստեղծելու աշխատանքին, փորձած են գործարարներէ մեծ գումարներ զողնալ։

ԹՈՒՐՔՄԵՆԻՍՏԱՆ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԱԶԵՐԻ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԳԻՐՆԵՐԸ

Թուրքմենիստանի նախագահ Սափարմուրատ Նիազով վերջերս մերժած է ընդունիլ Ազրպէյճանի նոր նշանակուած դեսպանին հաւատարմագիրները։ Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Վիլայէթ Կուլիեւ այս առնչութեամբ յայտնած է, թէ իր երկրին կառավարութիւնը վստահ է, որ Թուրքմենիստանի կառավարութիւնը կ'ընդունի նշեալ հաւատարմագիրները եւ շուտով Պաքուի մէջ Թուրքմենիստանի դեսպանը կը վերսկսի իր աշխատանքներուն։ Նշենք, որ Կասպիցի քարիւղի քանի մը հանքերու պատկանելիութեան շուրջ տարակարծութեան պատճառով Թուրքմենիստան փակած է իր երկրին մէջ Ազրպէյճանի դեսպանատունը։

ՇՈՒԷՏԻ ՄԷՋ ԱԶԵՐԻՆԵՐԸ ՈՉ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐ ԵՆ

Ազրպէյճանի «Զերքալօ» թերթը կը գրէ, թէ ըստ Շուէտի գաղթականներու ծառայութեան տնօրէնին, շուէտական քաղաքացիութեան դիմում կատարած 104 ազերի երիտասարդներու ծնողները Ազրպէյճանի մէջ բարձր պաշտօններ կը վարեն։ Տնօրէնին տուեալներով, Շուէտի ազերիներուն 80 առ հարիւրը 25-30 տարեկան երիտասարդներ են, եւ միայն այս տարուան Սեպտեմբերին 541 ազերիներ Շուէտ գաղթած են։ Թերթը կը տեղեկացընէ, թէ Շուէտի արտաքին գործոց նախարարութեան համաձայն, ազերի գաղթականներուն մէկ մասը կը կրպղի թմրեցուցիչներու եւ զէնքի ապօրինի վաճառքով, ինչպէս նաեւ՝ առեւանգումներով... Թերթին համաձայն, ազերի քաղաքացիներ կը փորձեն «լուսայ» այլ երկիրներու մէջ ձեռք բերած «սեւ» դրամներ, որուն պատճառով Շուէտի իշխանութիւնները սկսած են խիստ քաղաքականութիւն վարել անոնց նկատմամբ։ Թերթը կը գրէ, թէ եւրոպական երկիրներու մէջ բնակութիւն հաստատելու համար 2002ին Ազրպէյճանէն հեռացած է 2460 հոգի։

ԼՐԱՏՈՒԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ ԻՐԵՆՑ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ազրպէյճանի աւելի քան 30 անկախ եւ ընդդիմադիր հրատարակութիւններու ներկայացուցիչներ վերջերս Պաքուի մէջ բողոքի ցոյց մը կազմակերպած են՝ պահանջելով, որ իշխանութիւնները դադրեցնեն լրատուամիջոցներու վրայ գործադրուող ճնշումները։ «Ռիա Նովոսթի» լրատու գործակալութեան համաձայն, մօտաւորապէս 150 ցուցարարներ պահանջած են կասեցնել իշխանութիւններու կողմէ հրատարակութիւններու նկատմամբ դատական հարցերը եւ թերթերու ու ամսագիրներու տարածումին առջեւ դրուած խոչընդոտները։ Անոնք պահանջած են աւելցնել լրատուամիջոցներու վարկերը եւ քննութեան ենթարկել լրագրողներու դէմ բռնութեան դէպքերը։

ՃԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը։

ԿԻԼԻԿԻԱ
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱՇԱՐԷՆ
6 ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԿԱՂԱՆԴ ՊՍՊԱՅԻՆ ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ՀԱՃԵԼԻ ՆՈՒԷՐՈՒ

ԳԻՏԱԿԱՆ

ՄԻՋԱՏՆԵՐ, ՈՐԴԵՐ՝ Ի ՍՊԱՍ ՄԱՐԴՈՑ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

Այսուհետեւ հաւանաբար պէտք է զգուշանալ միջատներ սպաննելէ։ Արդարեւ, գիտնականներու համաձայն, անոնք օր մը կրնան մարդոց կեանքը փրկելու ծառայել։

Աւստրալիոյ մէջ, պետական ֆինանսաւորում ստացող գիտական հետազօտութեանց մէկ հիմնարկին (Սի. Էս. Այ., Ար. Օ.) գիտնականներու խմբակ մը Յուլիսի վերջերուն բացումը կատարած է ընկերութեան մը, որ պիտի յատկացուի ցարդ չօգտագործուած աղբիւրէ մը՝ միջատներէ դեղեր պատրաստելու աշխատանքին։

Մինչ գիտնականներ տարիներէ ի վեր կը փորձեն աշխարհի տարածքին գտնուող շուրջ 250 հազար տեսակ բոյսերէ բուժիչ նիւթեր արտահանել, անոնք գրեթէ որեւէ հետազօտութեան չեն ձեռնարկած ուսումնասիրելու համար աւելի քան 4 միլիոն տեսակ միջատներու արտադրած փրոթէիները, անզիմները եւ մոլեքիւլները։

Աւստրալիական ընկերութիւնը՝ «Էնթոքոսմ», արդէն իսկ ձեռնարկած է փորձարկումներու, որոնք գիտնականներու կարծիքով, աշխարհի տարածքին առաջինն են իրենց տեսակին մէջ, օգտագործելով միջատներու քիմիական նիւթերը։ Անոնց գլխաւոր նպատակն է պայքարիլ դեղերու հանդէպ դիմադրողականութիւն ցուցաբերող մանրէներու եւ ժահրերու դէմ, ինչպէս նաեւ՝ մահացու հիւանդութիւններու դէմ։

Ընկերութեան պատասխանատու գիտնականը՝ Սթեֆըն Թրովէլ կ'ըսէ, թէ չինական աւանդական բժշկութիւնը դարերէ ի վեր միջատներ կը գործածէ հիւանդութեանց դէմ պայքարելու համար, սակայն միայն արհեստագիտական նորագոյն յառաջդիմութիւնները կարելի դարձուցած են միջատներու օգտագործումը՝ դեղեր մշակելու նպատակով։

Մասնագէտին կարծիքով, Աւստրալիա իտէալ վայրն է նման նպատակի մը հետապնդումին համար, նկատի ունենալով որ աշխարհի միջատներու տեսակներու 10 առ հարիւրը Աւստրալիա կը գտնուի, եւ այդ միջատներէն շատերը նոյնքան իւրայատուկ են երկրին, որքան ագեվազները։

Հիմնարկին մասնագէտները նշեալ ծրագիրին վրայ աշխատելու սկսած են 5 տարի առաջ, երկրին արեւելեան ծովափին երկայնքին աւելի քան 1000 տեսակ միջատներ հաւաքելով՝ փորձարկումներու համար։

Անոնք միջատներէ զանազան քիմիական նիւթերու մէջ գտած են մոլեքիւլներ, որոնք կրնան օժանդակել անթիպիոթիքներու մշակումին եւ քաղցկեղային բջիջներու սպանութեան։

Օրինակ՝ ճերմակ մրջիւնի (թերմիթ) տեսակ մը՝ «տաճարի ճերմակ մրջիւնը», որ Աւստրալիոյ կարգ մը շրջաններուն մէջ մինչեւ 8 մեթր բարձրութեամբ բլուրներ կը կառուցէ, յատուկ ուսումնասիրութիւններու ենթարկուած է։

Արդարեւ, գիտակցելով, որ այդ բլուրները մանրէներու եւ սնկային էակներու կեդրոն պէտք է ըլլան, գիտնականները միջատներուն քիմիական նիւթերուն մէջ փնտռած են մոլեքիւլներ, որոնք կ'արգիլեն մանրէներու աճը եւ գտած՝ հակամանրէ 3 նիւթեր։

Ամէնէն լաւատես ակնկալութիւններուն համաձայն, 10էն 15 տարի անհրաժեշտ պիտի ըլլայ միջատներու օգտագործումով դեղերու պատրաստութենէն ետք զանոնք առեւտրական նպատակով շուկայ հասցնելը։

ԹՐԹՈՒՐՆԵՐՈՎ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆԸ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՇԱՀԻ

Բրիտանական հիւանդանոցներու մէջ թրթուրներ սկսած են մեծ ժողովրդականութիւն վայելել՝ վէրքեր դարմանելու համար։

Մեթիսիլին անթիպիոթիքին հանդէպ դիմադրողականութիւն ցուցաբերող Սթաֆիլոքոքուս օրէուսը կրնայ հիւանդանոցին մէջ մահացու հիւանդութիւն պատճառել հիւանդներու։ Ներկայիս այս գերմանրէին պատճառով բորբոքած վէրքերու դարմանումին համար ամէնէն օգտակար միջոցը թրթուրները կը նկատուին։

Մեթիսիլինի կողքին կան այլ դեղեր, որոնք նոյնպէս պարտութեան կը մատնուին բազմաթիւ դեղերու հանդէպ դիմադրողականութիւն ցուցաբերող մանրէներու կողմէ։

Բրիտանիոյ Ուէսթ Քամպրլանտ եւ Փրինսէս Ուէյլզ հիւանդանոցներուն մէջ տարիներէ ի վեր թրթուրներ կը փորձարկուին։ Տոքթ. Սթեֆըն Թոմըս կ'ըսէ, թէ պատրաստուած են լարվ պակեր, որոնք նման են թէյի տոպրակներու, եւ որոնց մէջ կան թրթուրներ, ինչ որ հիւանդներուն համար անոնց գործածութիւնը կը դիւրացնէ։

Ոտքի կեղերու (իլսէր) մասնագէտ Անն Ուոքըր, որ դարմանումի համար թրթուրներ կ'օգտագործէ, կ'ըսէ, թէ հիւանդներուն մեծամասնութիւնը կը հաւաստէ, թէ որդերուն ներկայութիւնը չի զգար մորթին վրայ։ Սակայն անոնք ստոյգ կերպով 100 առ հարիւր համեմատութիւն յաջողութիւն կ'արձանագրեն։

Մասնագէտը շուրջ 150 անգամ թրթուրներ գործածած է հիւանդներու համար, որոնց պարագային վիրաբուժութիւնը միշտ ալ լաւագոյն ընտրանքը չէ, կը յայտնէ ան։ «Անոնք պարզապէս պէտք ունին իրենց վէրքերուն բուժումին եւ մաքրութեան», կը բացատրէ ան։

Բրիտանիոյ մէջ 200 թրթուրը 100 սթերլին կ'արժէ, ինչ որ կը նշանակէ, թէ անոնք սուղ են՝ բաղդատած յատուկ վիրակապի մը, որ շուրջ 10 սթերլին կ'արժէ։

Երբ առաջին անգամ կը զետեղուին վէրքի մը վրայ, թրթուրները աղի հատիկի մը չափ կ'ըլլան, սակայն անոնք աւելի կը մեծնան լեցուելով մեռած մորթով։

Կ'ենթադրուի, որ թրթուրները կ'արտադրեն յատուկ անզիմներ, որոնք կը տարրաղադրեն մեռած հիւսկէնները՝ զանոնք վերածելով ապուրանման նիւթի մը, զոր կը սպառեն։

Հիւանդանոցի այդ միջատները յատուկ կը բուծանուին վէրքերու դարմանումին համար եւ բնականաբար մանրէներէ զերծ են։

ԱՄԵՂԷՋԵՐԾ ԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԻՒՍԿԷՆՆԵՐՈՒ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Առանց ասեղի բժշկական քննութիւնները ամէն մարդ գոհ կը ձգեն։

Ներկայիս կը կատարելագործուի «Նիր ինֆրարէտ» (Էն. Այ. Ար.) «սփեքթրոսքոփիք» թեքնիքները, որոնք պիտի ընդարձակեն առանց ասեղի արեան եւ հիւսկէններու քիմիագիտական քննութիւններու տարողութիւնը։ Այդ թեքնիքները նաեւ կարելի պիտի դարձնեն ճշգրիտ արդիւնքներ ունենալ, առանց ազդուելու մորթի գոյնէն կամ մարմնին իւղէն։

«Ամբողջանալէ ետք այս սարքը առիթ պիտի տայ քիմիական քննութիւններու եւ ախտաճանաչումի առանց հիւանդէն արիւն կամ հիւսկէն առնելու։ Անիկա օգտակար պիտի ըլլայ վիրաբուժութեան ենթարկուած հիւանդներու հսկելու, վիրաւորի մը վիճակին ծանրակշիռ ըլլալը կամ չըլլալը գնահատելու եւ անջրպետին մէջ վնասներու գնահատումը կատարելու համար», կ'ըսէ Մ. Նահանգներու Անջրպետագնացութեան Կենսաբժշկագիտութեան Հետազօտութեանց Ազգային Հիմնարկին մասնագէտներէն տոքթ. Պէպս Սոլըր։

Մ. Նահանգներու մէջ հիւանդներ արդէն իսկ Էն. Այ. Ար. սփեքթրոսքոփիի կրնան հանդիպիլ բժիշկին գրասենեակին մէջ։

Բազկերակի օքսիմիթըրը, որ կը գործածուի թթուածինի առաւելագոյն համեմատութիւնը չափելու համար, կ'օգտագործէ փոքրիկ քլիփ մը, որ կը զետեղուի մատին կամ ականջին վրայ՝ չափելու համար արեան փոխադրած թթուածինը եւ բազկերակը։

Սոլըր կը բացատրէ, որ գրեթէ ենթակարմիր գօտիին մէջ լոյսը թեթեւօրէն աւելի երկար ալիքներ ունի, քան՝ կարմիր լոյսը։ Ասիկա բժշկութեան համար կարեւոր է, որովհետեւ այդ ալիքները մեծ համեմատութեամբ կ'անցնին մորթէն եւ որոշ համեմատութեամբ՝ ոսկորէն, առիթ տալով բժիշկին քիմիական տեղեկութիւններ ստանալ հիւսկէններու եւ արեան մասին։

Արեան եւ հիւսկէններուն կապուած քննութիւնները բանալի տեղեկութիւններ պիտի հայթայթեն, օրինակ՝ թէ հիւանդի մը մկանային հիւսկէնի բջիջները բաւարար թթուածին եւ արիւն կը ստանա՞ն։

Հիմնարկը, որ կը ֆինանսաւորուի ՆԱՍԱի կողմէ, հիմնարկութիւններու համախմբում մըն է, որ կ'ուսումնասիրէ անջրպետին մէջ երկարատեւ կեցութեան առողջութեան վրայ հետեւանքները։

ՆԵՐԾՆՉՈՒՈՂ ԴԵՂԵՐ

Ապագայի դեղերը կրնան քիթին միջոցով ներշնչուիլ՝ փոխանակ կլլուելու կամ սրսկուելու, կ'ըսեն գիտնականներ։

Լուպէք համալսարանին հետազօտողներէն տոքթ. Ճէն Պորն եւ անոր գործակիցներուն կողմէ ուսումնասիրութիւն մը գտած է, թէ կարգ մը տեսակի դեղեր հոտոտելը առիթ կուտայ դեղերուն, որ ուղեղին վրայ շատ աւելի արագօրէն ազդեն։

Հետազօտողներուն կարծիքով, յայտնաբերումը կրնայ օգտագործուիլ բարելաւելու համար ուղեղային հիւանդութիւններու դարմանումը։

Այսուհանդերձ անոնք զգուշացուցած են, թէ յաւելեալ հետազօտութիւններ անհրաժեշտ են նախքան ստոյգ ձեւով յայտնելը, թէ հոտոտելով դեղ տալը ընդունելի միջոց մըն է։

Գիտնականները կամաւորներու քիթի անցքերուն հասցուցած են քանի մը նիւթեր, որոնք կ'ազդեն ուղեղային աշխատանքին։

Քննութիւններ ցոյց տուած են, թէ մասնակցողներուն ուղեղային հեղուկին մէջ արագօրէն բարձրացած են իւրաքանչիւր նիւթին համեմատութիւնները, ընդհանրապէս՝ փոքր փոփոխութիւններով արեան մէջ։

Հետազօտողները եզրակացուցած են, որ քիթին ճամբով դեղերու հայթայթումը յատկապէս օգտակար կրնայ ըլլալ հիւանդներու պարագային, ուր արեան միջոցով ուղեղին հասնիլը դժուար է, կամ՝ երբ անհրաժեշտ դեղերը կրնան կողմնակի անբաղձալի ազդեցութիւններ ունենալ մարմնին այլ մասերուն վրայ։

ՈՐԴԵՐ՝ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Մինչեւ 70-80 տարի առաջ մարդոց մեծամասնութիւնը առողջապահութեան իմաստով մեծ բծախնդրութիւն ցոյց չէր տար։ Աղտոտ գետիններ, տունը շրջապատող վայրեր սովորական երեւոյթներ եղած են։

Այսօր ջուրը կը ստուգուի մաքրութեան համար, երեխաներ կը խաղան խաղավայրերու մէջ, ուր աւազը մանրէներէ զերծ դարձուած է։

Կրնա՞յ պատահիլ արդեօք, որ մարդոց մաքրութիւնը զանոնք հիւանդ կը դարձնէ։

Եւ կրնա՞յ պատահիլ, որ օր մը բժիշկը հիւանդին թելադրէ խմել փոքր գաւաթ մը ջուր, որուն մէջ կը գտնուին մէկ միլիոն որդերու գրեթէ անտեսանելի հաւկիթներ։

Փոքրիկ գաւաթ մը ջուր եւ 6 միլիոն որդի հաւկիթներ՝ աղիքային հիւանդութեան մը դարմանումին համար

Կը թուի, թէ ասիկա պատահած է ամերիկացի էյմի Պրանթի, որ աղիքներու բորբոքում յառաջացնող հիւանդութենէ կը տառապէր, եւ որ աւելի քան 2 տարի առօրեայ կերպով ցաւերէ, արիւնահոսութենէ եւ փորհարութենէ տառապած է։

Բժիշկներ նախ ծրագրած են անոր հաստ աղիքը հանել, ապա անոնք Պրանթի առաջարկած են մասնակցիլ փորձառական ուսումնասիրութեան մը՝ գործածելով աղիքային մակաբոյծ որդեր։

Մարսողական դրութեան մասնագէտ Ճոէլ Վայնսթոքի համոզումով, մինչ մարդկային ընկերութիւնը հետզհետէ աւելի մաքուր դարձած է, մարդիկ աւելի հիւանդացած են։

Այսուա համալսարանին մասնագէտներէն Վայնսթոքի ենթադրութեամբ, որդերը կ'օգնեն մարմնին բնական պաշտպանութեան դրութեան, որ մանրէներու եւ հիւանդութեանց հակադարձեն։ Ան կ'ըսէ, թէ նախնական ուսումնասիրութիւնը կը թուի լաւ ըլլալ։

Ան կը յայտնէր, որ շուրջ 2էն 4 շաբաթ ետք առաջին 6 հիւանդներուն հինգէն պարագային ախտանշանները անհետացած են (գէթ առժամաբար)։

Էյմի Պրանթ, որ հիւանդութեան գագաթնակէտի օրերուն օրական 26 դեղահատ պէտք է առնէր, բնական վիճակը վերագտած է։

Ըստ Վայնսթոքի, աղիքային բորբոքումի հիւանդութեան նման հարցեր անցեալին հազուադէպ եղած են՝ 5000էն մէկ հոգի հարուածելով, մինչ ներկայիս նորագոյն վիճակագրութիւնները ցոյց տուած են, թէ այդ համեմատութիւնը կը մօտենայ 250էն մէկի, գէթ Մ. Նահանգներու մէջ։

Ինչ կը վերաբերի որդերով դարմանումին, բնականաբար բժիշկը կը թելադրէ (եթէ թելադրէ), իսկ հիւանդը եթէ ուզէ, կը հետեւի ատոր...

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Գերմանիոյ Հոհընշթայն Բժշկագիտական Հետազօտութեանց կեդրոնին մէջ մասնագէտներ սկսած են դեղերով օժտուած հագուստներու մշակումին համար աշխատանք տանիլ։

Ըստ հետազօտող Տըրք Հէօֆըրի, մասնագէտներ կը փորձեն մշակել *միքրո*ընդունարաններ՝ դարմանելու համար *էքզեմայի* նման մորթի հիւանդութիւններ՝ հագուստներուն մէջ հիւսուած նիւթերով։

Անոնք գործօն պէտք է դառնան հիւանդին մորթին հետ կապի մէջ դրուելէ ետք։

«Ասիկա դէպի առաջ քայլ մըն է՝ բաղդատած նախնական գաղափարներուն, ինչպէս հակաթիփ գուլպաներու, որոնք միայն կը հանդարտեցնեն՝ առանց գործօն կերպով դարմանելու», կ'ըսէր Հէօֆըր անցեալ ամիս՝ աւելցընելով. «Խելացի հագուստները բազմաթիւ մարդոց կեանքը պիտի դիւրացընեն»։

Գերմանական թերթեր հաղորդած են, որ ապագայ արտադրութիւններու կարգին պիտի ըլլան *թի-շըրթներ*՝ գլխացաւերու դէմ, գուլպաներ՝ ոտքի սունկերու դէմ, կենսանիւթով օժտուած գուլպաներ եւ արծաթապատ ճերմակեղէններ՝ մորթի հիւանդութենէ տառապողներու համար։

ԲԺԻՇԿՆԵՐ ԽՈԶԻ ԱՊՐՈՂ ԱԿՌԱՆԵՐ Կ'ԱՃԵՑՆԵՆ ԱՌՆԷՏՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Կենսաարհեստագիտութեան մարզին մէջ իրագործումով մը ամերիկացի բժիշկներ յաջողած են առնէտներու մէջ խոզի ապրող ակռաներ աճեցնել, ինչ որ, մասնագէտներու համաձայն, կրնայ ակռաներու մարզին մէջ յեղաշրջում յառաջացնել։

Պոսթընի Ֆորսայթ հիմնարկին կարգ մը հետազօտողները Սեպտեմբերի վերջերուն կը յայտնէին, թէ իրենց յաջող փորձարկումը կրնայ ցուցանիշ ըլլալ ակռաներու յատուկ սթէմ բջիջներու գոյութեան։ Այդ բջիջները օր մը կրնան առիթ տալ փճացած ակռայի մը փոխարինման՝ ակռայով մը, որ յար եւ նման է փտած ակռային, նկատի ունենալով, որ անիկա անձին սեփական բջիջներէն աճած պիտի ըլլայ։

Հետազօտողները 6 ամսուան խոզերու ակռաներէ *բջիջներ* առած են, զանոնք յատուկ անզիմներու ազդեցութեան ենթարկած, ապա բջիջային խմբակները զետեղած են կենսատարբաղադրուող քիմիական նիւթերու վրայ՝ հիւսկէն կազմելու առաջադրանքով։

Մասնագէտները զանոնք «պատուաստած» են առնէտներու որովայններուն մէջ եւ 30 շաբաթ ետք՝ փոքրիկ ակռաներ ստացած։

Հիմնարկին հետազօտողները յոյս կը յայտնեն, որ 5 տարիէն կարելի պիտի ըլլայ մշակել յստակ չափի եւ ձեւի ակռաներ աճեցնելու թեքնիքներ, եւ թէ 10 տարիէն կարելի պիտի ըլլայ մարդկային ակռաներ վերստեղծել։

Նիւ Եորքի համալսարանին ատամնաբուժութեան բաժանմունքին պատասխանատուներէն Լուիս Թերրասիօ յայտնած է, թէ հետազօտութիւնը ցուցանիշ է, որ կեղծ ակռաներու, կամուրջներու օրերը համրուած են։

Ան նաեւ նախատեսած է, թէ ատամնաբուժները անգործ պիտի չմնան, եթէ մարդիկ կարենան իրենց իսկ ակռաները աճեցնել, դիտել տալով, որ այդ ասպարէզը պիտի յարմարի եւ օժանդակէ մարդոց, որ ակռաներ աճեցընեն։

ՀՆԴԻԿ ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐ ԿԱՄՄԱՇՈՂԵՐ Կ'ՕԳՏԱԳՈՐԾԵՆ ՓՔՈՏՈՒԹԻՒՆԸ ԲՈՒԺԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հնդիկ գիտնականներ փքոտութիւնը դարմանելու միջոց մը գտած են յանցաւոր սննդանիւթերուն, ինչպէս ընդեղէններու վրայ կամմա շողեր արձակելով, քիմիական նիւթերէն ձերբազատելու համար զանոնք։

Հաստ աղիքին մէջ գտնուող մանրէներ պատասխանատու են այն կազերուն, որոնք փքոտութիւն կը պատճառեն, եւ երբ այդ մանրէները կ'ուտեն որոշ տեսակի բնածխաջրատներ (քարպոհայտրէյթ), անոնք կ'արտադրեն մեթանի եւ հոտ ունեցող ծծմբային կազմերու խառնուրդ մը, որ մարդիկ նեղ կացութեան կը մատնեն...

Ընդեղէններուն եւ բանջարեղէններուն 60 առ հարիւրին բնածխաջրատները բաղկացած են օլեկոսաքարիտներէ, որոնք կ'արտադրեն նշեալ խառնուրդը։

Հնդկաստանի Պհապհա Կորիզային Հետազօտութիւններու կեդրոնին մասնագէտներէն Ճամմալա Մաշայահ եւ Մրինալ Փետնիքար ընդեղէնի հատիկներ ենթարկած են կամմա շողերու, ապա զանոնք սովորականի ձեւով երկու օր ջուրի մէջ ձգած են եփելէ առաջ։

Գիտնականները գտած են, որ շողարձակումը մեծ համեմատութեամբ կ'արագացնէ օլիկասաքարիտներու նուազեցումը, որ ինքնաբերաբար տեղի կ'ունենայ, երբ հատիկները ջուրի մէջ կը մնան։

Մաշայահ կը բացատրէ, որ Հնդկաստանի մէջ ընդեղէնները շատ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելեն եւ ազգային սննդականոնին մէջ կարեւոր դեր ունին, սակայն կարգ մը անձեր զայն չեն կրնար ուտել փքոտութեան պատճառով։

«Ասիկա ցաւալի է, որովհետեւ անոնք կենսական սննդանիւթերու լաւ աղբիւր մըն են։ Շողարձակումը անոնց հարցը կը նսեմացնէ», կ'ըսէ ան։

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ
(Աղբիւրներ՝ «ՈՈՅԹԸՐԶ», «ՍԱՅԸՆՍ ՏԷՅԼԻ ՆԻՈՒԶ», «ՊԻ. ՊԻ. ՍԻ.»)

ԴԷՊԻ ՔԱՐՎԱՃԱՌ

Շարունակուած՝ 4րդ էջէն

ձեւէն «վախցայ», որ անկարելի խնդրանք մը պիտի ընէ։ Սխալեր էի։ Արթուր Գրիգորեան էր անունը, Արաբոյի խումբէն կռուած տղայ էր։ Հինգ զաւակ ունէր, բայց նախորդ օրը չէր կրցած Դաղիվանք գալ եւ զաւակները մկրտել։ Հիմա կը հարցնէր, ի՞նչ միջոց կար։ Խոստացայ առաջին առթիւ իսկ իր խնդրանքը կատարել։ Եւ ալ չէի ուզեր, որ իր զաւակները անկնունք մնան։

Մեր ճամբան շարունակեցինք դէպի Վերիշէն, ուր 50 տուն կայ, 2002ին ութ երեխայ ծնած է։ Դպրոցը ունի 65 աշակերտ։

Մեր ծրագրին մէջ էր այցելել Զափնի եւ Ղարաչինար գիւղերը։ Չկրցանք։ Բայց ճամբուն վրայ որոշ տեղ մը մեզի ընկերացաւ Ղարաչինարի երիտասարդ գիւղապետը, Հայկ Զաքարեանը, որ կարգ մը տեղեկութիւններ տուաւ մեզի իր գիւղին մասին Ղարաչինարը նոր գիւղ է, 16 տուն ունի, 52 շունչ։ Դպրոց կը յաճախեն 14 աշակերտներ։

Զափնին ուրիշ պատմութիւն էր։ Հին, շատ հին գիւղ եղած է։ Կը գտնուի Հանդաբերդէն 2,5 քմ. հիւսիս-արեւելք-Լեւ գետի ձախ ափին. հնավայրը ծովու մակերեսէն բարձր է 1430/40 մ., եւ ցայսօր այնտեղ պահպանուած են եկեղեցւոյ, մատուռի, մահարձաններու եւ հսկայ գերեզմանոցի մը աւերակները, ուր եւ կան չքնաղ խաչքարեր։

Սարգիս վարդ. Ջալալեանց այս գիւղի մասին կը գրէ. «Ողբալի աւերակք սորա ցուցանեն զառաջին սխրալի վիճակ եւ վկայ մի միայն իւրեանց նախանձելի փառաց»։

Սամուէլ Կարապետեան կը նկարագրէ, արդարեւ, Զափնիի փառքը՝ վիրաւոր ինկած եւ ակամայ խոստմնադրուժ եղած խաչքարերու փունջի մը մէջէն։ Եւ արդարեւ, ո՞ր սիրտը չի կոտրիր, որ քամբախտ Հայոց աշխարհը չէ թողուցած, որ վանքերու մէջ խունկ եւ աղօթք բարձրանայ, եւ տարէց տարի աղօթքով յիշուին անոնք, որոնք տուն, տեղ, ագարակ, հարըստութիւն թողեր էին, խնդրելով, որ աղուհացի Սուրբ Գրիգորի տօնին յիշենք զիրենք...

Պիտի գա՞յ օրը, երբ խաչքարերը պիտի վերականգնին, եւ միաժամանակ վերականգնուի այդ ժամ-պատարագներու աւանդութիւնը։ Եւ այն ատեն, այն ատեն միայն պիտի հաւատամ, որ Հայոց եկեղեցին ոտքի է կանգնած, եւ տէր է իր բոլոր զաւակներուն, անդամները յաղթական եւ զինուորեալ եկեղեցիին Քրիստոսի։

Զափնի, չկրցանք ողջունել քեզ։ Բայց օր մը անպայման որ պիտի գանք քեզի։

Պր. Գագիկ Եգանեան ինք կ'առաջարկէ, որ Զափնին «որդեգրենք»։ Այսինքն՝ «Երկիր եւ մշակոյթ» կազմակերպութիւնը իր յառաջիկայ տարիներու ծրագրին մէջ ներառէ «Զափնի»ի վերաբնակեցումը։ Այսի՞նքն։ Օրինակի համար երեք տարուան ծրագիր մը մշակուի Քարվաճառի վարչակազմին հետ։ Վերակառուցեն 20 տուներ (4 հազար տոլարէն՝ 80000 տոլար)։ Պետութիւնը իր կողմէ կ'ապահովէ ընտանիքներու վերաբնակեցումը, անոնց տալով 400 տոլարի վարկ (քսան տարուան համար), ինչպէս յիշեցինք, կով, հաւ եւ անձ գլուխ ալ փոխադրութեան համար 10 տոլար։ Հինգ տարիէն նոր տնուորը տանտէր կ'ըլլայ, 6000 քառ. մեթր ալ տնամերձ հող կը ստանայ։ Իսկապէս գրաւիչ է, եւ Հայաստանի կարգ մը շրջաններէն մարդիկ կան, որ ամենայն սիրով պիտի երթան եւ վերաբնակեցնեն Զափնին, եւ նոր կեանք տան այս հնաւանդ գիւղին։ «Երկիր եւ մշակոյթ»ն ալ երջանիկ պիտի ըլլայ, որ նման ծրագրի մը իրագործելու ռահվիրան պիտի հանդիսանայ սփիւռքահայ շարք մը միութեանց, եւ ինչու չէ, անհատներու ալ, քանի շատ ու շատ անհատ հայերու համար հնարաւոր բան մըն է նման գումար յատկացընել եւ գիւղ մը ստեղծել։

Այստեղ կը փորձեմ մտածում մըն ալ բանաձեւել։ Այսպէս. Ամերիկայի մէջ տակաւին կան կարգ մը հայրենակցական միութիւններ։ Անոնք չե՞ն կրնար քովքովի գալ եւ ազատագրուած հողերու վրայ վերստեղծել իրենց հին գիւղերը, եւ նոր կեանք տալ ա՛յն գիւղերուն եւ աւաններուն, ուրկէ օր մը, 1915ին մեկներ էին դէպի անծանօթը։ Մայրս Բալուի Հաւաւ գիւղէն էր, ես առաջինը պիտի ըլլամ աշխատելու, որ հին եւ նոր հաւացիներ վերստեղծեն Հաւաւը։ Նոյն Հայաստանի մէջ, մեծ Հայաստանին մէջ։ Հոգ չէ, թող մնայ հինին կարօտը, բայց թող ըլլայ նաեւ նորը։

Շահումեանցիները արդէն օրինակը տուեր էին։ Երանի՜ թէ այս մտածումս անարձագանգ չմնայ, եւ յանկարծ, օր մը, տեղէ մը մէկը ձայնէ. «Սրբազան, կ'ուզեմ իմ մեծ հօրս գիւղը վերակառուցել»։ Հայրենիքը այսպէս կը մեծնայ։

Եւ ահա օրը կ'իրիկնանայ։ Մեր վերջին կէտը Նոր Գետաշէնն է։ Մեզմէ շատեր, գիւղին անունը իմանալէ առաջ, գիւղի կորուստը ողբացող Գետաշէն երգը լսեր էինք, որ իր մեղեդիականութեամբ եւ անուշութեամբ գերեր էր մեզ։ Ցետոյ իմացանք Գետաշէնի անհասկնալի կորուստը, եւ ցաւը, որ կ'այրէ բոլոր գետաշէնցիները, եւ մեզ բոլորս ալ, երբ այս երգը կը լսենք Նիւ Եորքի մէջ ու Սան Փաուլոյի մէջ եւ կամ այլուր.

Բազմել ես լեռներին,
ունես հազար շէն,
Արծիւների բոյնն ես,
չքնաղ Գետաշէն...

Նոր Գետաշէնը աշխուժ գիւղ մըն է. ունի 36 ընտանիք, դպրոց եւ 35 աշակերտ։

Գիւղացիք գրեթէ բոլորն ալ նախկին գետաշէնցիներ են, որոնք եկեր, միացեր են իրարու, եւ կ'ապրին իրենց կորսնցուցած գիւղին յուշովը։ Հեռաւոր Մոսկուայէն եկեր եւ գիւղապետ եղեր է համագիւղացի երիտասարդ մը՝ Ալեքսանդր Նազարեանը։ Դպրոցի տնօրինուհին «օտար» է, Սիլվա Զիթճեանն է, Երեւանէն։ Եկեր-հաստատուեր է այստեղ՝ որ «իսկական հայ դառնայ»։ Հաճոյքով հանդիպեցանք վաղեմի գետաշէնցի զոյգի մը՝ Էդուարդ Սիմոնեանը եւ իր կինը՝ Սուսաննան։ Էդուարդի մեծ հայրը Գետաշէնի քահանան էր եղած, Մեսրոպ քհնյ. Տէր Գրիգորեանը։ Լոյս իջնէ գերեզմանիդ, Տէր պապա։ Թոռդ կը պահէ ե՛ւ անունդ, ե՛ւ պատիւդ։ Արեան ձայնը կորսուած Գետաշէնին կը հասնի նորածնունդ Գետաշէնէն։ Խորհուրդ խորին։

(Շար. 5 եւ վերջ)

☆Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ☆

☆ԽՈՅ (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Օրը երազային պիտի թուի ձեզի, մանաւանդ ձեր զաւակներուն կամ բարեկամներուն հետ։ Անապարեցէք տօնական դասաւորումները աւարտելու, իրիկունը զուարճալի ժամեր ապրելու համար։

☆ՑՈՒԼ (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Եթէ իրիկունը «ռեվէյյոն» մը կազմակերպէք ձեր տան մէջ, պէտք չունիք օրուան ձեր աշխատանքները յետաձգելու։ Այսպիսով պիտի կարենաք աւելի լաւ զուարճանալ։

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Եղբայրական մթնոլորտը լաւ է իրարու հանդիպելու իմաստով, բայց մերթ այս բարեկամութիւնը կը ստեղծէ նաեւ նախանձ, սեղանի մը շուրջ։ Զգուշ եղէք։

☆ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Ծնունդի գիշերուան «ռեվէյյոն»ի հանդիպումը ձեր նախատեսածէն աւելի սուղ պիտի արժէ ձեզի։ Բայց ասիկա ամէն տարի նոյնը կ'ըլլայ։ Կարեւորը ուրախանալն է տօնական այս իրիկունով։

☆ԱՌԻՒԾ (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Այսօր պիտի հաստատէք, թէ մոռցուած մէկը չէք։ Պիտի հրաւիրուիք հաճելի հանդիպումի։ Բայց նոյն ատեն տրտմաթախիծ տրամադրութիւն մը կրնայ պաշարել ձեզ։

☆ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)
Այս իրիկուան տօնակատարութեան համար այնքան ալ խանդավառ չէք թուիր օրուան սկիզբին։ Բայց մինչեւ իրիկուն ձեր տրամադրութիւնը պիտի բարեփոխուի եւ պիտի մասնակցիք օրուան խորհուրդին։

☆ԿՇԻՌՔ (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Սովորական հարցեր, պարտականութիւններ պիտի ունենաք կատարելիք։ Ուրիշներուն խնդիրներով եւս պիտի զբաղիք։ Սակայն մի՛ մոռնաք դուք ձեզի։ Դուք ալ իրաւունք ունիք զուարճանալու այս իրիկուն։

☆ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Աշխատանքի մէջ միշտ ուրախ չէք ըլլար անշուշտ։ Պիտի աշխատիք այսօր, բայց իրիկունը պիտի մոռնաք ձեր բոլոր հոգերը։ Հաճելի երեկոյթ մը ձեզ կը սպասէ։

☆ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Անձ մը, որ միշտ գէշ վերաբերում ունեցած է ձեր նկատմամբ, այս իրիկուն հանդիպումի մը ընթացքին ամէն ջանք պիտի թափէ ձեզի մոռցնել տալու համար ձեր ունեցած գէշ յիշատակները։

☆ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Հաշուեցոյց մը նուազ պիտի ըլլայ ձեր նախատեսածէն։ Հիմա պիտի մտածէք ի՞նչ բանի օգտագործել ձեզի «շահ» մնացած այս զումարը։ Այս իրողութիւնը պիտի բարձրացնէ ձեր տրամադրութիւնը։

☆ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)
Այս իրիկուն սեղանի մը շուրջ ձեր հանդիպած անձերէն պիտի չախորժիք, բայց անոնց դիմաց պիտի մնաք բարեկիրթ, ինչպէս որ կը պահանջէ քաղաքավարութիւնը։

☆ՁՈՒԿ (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)
Ունիք արուեստագէտի խառնուածք, այդ ուղղութեամբ շատ կ'աշխատիք, բայց բնաւ չէք աւարտեր ձեր սիրած գործը։ Այս իրողութեան դիմաց մարդիկ չեն կրնար ճշգրիտ գաղափար մը ունենալ ձեր տաղանդին մասին։

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5330

Պատրաստեց՝ Տ.Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

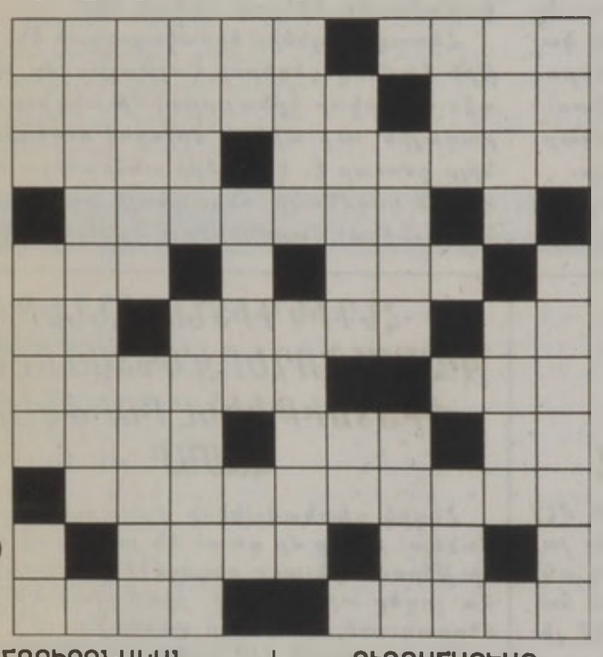

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Փիւնիկեան քաղաք - Ունելի։
2. Սանդուխ, ելարան - Ծոցուոր։
3. Բեղմնաւորուած ձուիկ - 431ին՝ Եփեսոսի ժողովին մէջ դատապարտուած պատ-րիարք։
4. Սքանչելի։
5. Մորթային բիծ - Մանչուկ։
6. Փոքրացնող մասնիկ - Ջրային թռչուն - Այբուբենէն։
7. Զ. Մ. Որբունիի երկերէն՝ «Վարձու ...» - Ապականութիւն։
8. Խորունկ ու բոլորշի անօթ - Միայն - Կրկնուած ձայնաւոր։
9. Հանգիստութիւն։
10. Վայրի թռչուն - Ցարաբերական դերանուն։
11. Մազ - Բիւզանդ Եղիայեանի ծննդավայրը։

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Պահք - Խոժոռ - Հարցական դերանուն։
2. Ղազարապատ գիւղի արդի անուանումը։
3. Ծծել - Հետք։
4. Ամերիկեան ոստան - Շերամի թել։
5. Հնձելի արտ - Իգական օտար անուն - Ցուցական դերանուն։
6. Սուրիական լրատու գործակալութիւն - Բոլորովին մերկ։
7. Իգական օտար անուն - Շաղկապ։
8. Թայլանտի նախկին անունը - Դողդոջ։
9. Թուշ - Շին Ֆէյնի զինուորական թեւը։
10. Հիւսնի գործիքներէն - Վախճան։
11. Հայոց դպրութեան աստուածը - Խամսայի մելիքութիւններէն։

ԹԻՒ 5329 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ո	Վ	Կ	Ի	Ա	Ն	Ի	Ա	■	Ա	Ց
2	Լ	Ա	Տ	Ի	Ն	■	Ս	Ր	Ա	Կ	Ն
3	Ո	Խ	Ա	■	Ա	Ն	Կ	Ո	Լ	Ա	■
4	Ր	■	Ն	Ա	Թ	■	Ա	Ս	■	Տ	Օ
5	Տ	Ա	Ս	Ն	Ե	Ա	Կ	■	Գ	■	Տ
6	■	Ս	Թ	Ե	Մ	■	Ա	Ս	Ի	Կ	Ա
7	Ա	Գ	■	Լ	Ա	Ց	Ն	Ա	Ծ	Ի	Ր
8	Գ	Ա	Կ	■	Ց	Ի	■	Մ	Ա	Ր	Ա
9	Ի	Ր	Ա	Ի	■	Շ	Տ	Ի	Կ	■	Կ
10	Կ	Է	Ջ	■	Տ	Ե	Տ	Ր	■	Դ	Ա
11	Ի	Ջ	Ա	Գ	Է	Լ	■	Ա	Ր	Ի	Ն

ՕՐԱՏԵՍ

ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ ՊԱՏԿԵՐՈՂ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԲԱՑԻԿՆԵՐ

Տօնական օրերու անխուսափելի անհրաժեշտութիւններ դարձած են Նոր Տարւան եւ Ս. Ծնունդի շնորհաւորական քարտերը, որոնց հպարտաւոր տեսակները կը վխտան ոչ միայն շուկաներու մէջ, այլ նաեւ՝ համացանցի վրայ։ Սակայն հետաքրքրական պիտի ըլլար այս բացիկները միաժամանակ վերածել նաեւ արուեստի նուէրներու։ Ահա այս է, որ իր այցելուներուն կը տրամադրէ «500 եկեղեցիներ» խորագիրը կրող ցուցահանդէսը, որ տեղի կ'ունենայ Հայ կաթողիկէ «Ս. Եղիա» եկեղեցւոյ սրահին մէջ։

Զեռարուեստի «Մայա Միլայա» հաստատութեան նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած այս ցուցահանդէսը կը ներկայացնէ հայրենի հինգ գեղանկարիչներու գործերը, որոնք կը պատկերեն Հայաստանի հանրապետութեան տարածքին գտնուող եկեղեցիներու հինգ հարիւր նկարներ։ Հայրենի արուեստագէտներ Գրիշա Մանուկեան, Սուրէն Այվազեան, Միհր Պալանեան, Գէորգ Մինասեան եւ Դաւիթ Սարոյեան այս ցուցահանդէսին իրենց մասնակցութիւնը բերած են իւրաքանչիւրը շուրջ հարիւր բացիկով։ Ջրաներկով, քլօմասթըրով եւ մատիտ ներկերով անոնց իրագործած բացիկները կը պատկերեն հայկական եկեղեցիներու պարկ, բայց տիրապետող կառոյցները, անոնց գունագեղ քարերուն երանգները եւ կանոնք շրջապատող հայրենի բնաշխարհը։ Բնականաբար բացիկները կը կրեն նաեւ Կաղանդի յատուկ կարդեր։

Նոր Տարուան բացիկ մը՝ հայրենի արուեստագէտ Սուրէն Այվազեանի գործերէն

Հետաքրքրական է այս, որ իւրաքանչիւր բացիկ անկրկնելի է այս կամ այն ձեւով։ Իսկ ցուցահանդէսը լայն բաժին տրամադրած է նաեւ Կաղանդի կարդարանքներու։

Նշենք, որ «500 եկեղեցիներ» ցուցահանդէսը կը շարունակուի մինչեւ 25 Դեկտեմբեր։

ԱՅՍՕՐ

- «Արեգ» մանկապատանեկան թատերախումբի ելոյթ՝ «Կաղանդի նուէր», երեկոյեան ժամը 5:00ին, «Ցակոբ Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ։
- Նկարչական ցուցահանդէս, «Զեքիրա Պէյրութ», Նըժմէ հրապարակ։
- Փօլ Կիրակոսեանի նուիրուած ցուցահանդէս, «Էմմակոս» ցուցասրահին մէջ։

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.
09:00.- Սապահо
12:00.- Շիֆր է Լեթր
12:30.- Ղանիլի ղընիյէ
13:00.- Մաքուլ Հաննա
14:00.- Լուրեր
15:00.- Մըշուար
17:30.- Պէսթ սէլըր
18:30.- Ապու Մըլիէմ
19:30.- Լուրեր
20:00.- Էֆ. Պի. Այ.
21:00.- Զուրաֆա
22:00.- Ապու Սելիմ

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.
7:00.- Սի. Էն. Էն. տիս մոռնինկ
7:30.- Ուրրլտ պիկնրս տիս ուիք
08:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
08:30.- Մա ըլաք իլլա Հայֆա
09:00.- Արաբական յայտագիր
10:00.- Ֆութ Էժիա
10:30.- Նահարքում Սայիտ
11:30.- Արաբական ֆիլմաշար
12:30.- Էիէր մոտա
13:00.- Մորելիա
14:00.- Հիսատ Ալմաուասէմ
15:00.- Լուրեր
15:15.- Թի թայմ
16:00.- Պասքեթպոլ
17:45.- Տէտէ, պիկ պէյթ
18:45.- Մըն էժըլ Էլէնա
19:44.- Ծննդեան յայտագիր
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Ալմումայէկուն
21:30.- Լա տիքթէ տը փիւս
15:30.- Արաբական ֆիլմաշար
17:00.- Լիբանանեան ֆիլմաշար
17:30.- Կենդանի գծանկար
18:00.- Արաբական ֆիլմաշար
19:00.- Արաբական ֆիլմաշար
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Ալ ֆախ
21:30.- Մէն սաեարպահ մալիուն

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ
7:00.- Լուրեր
9:30.- Ալամ ալ սապահ
12:00.- Մաթպախ
13:00.- Ֆլէշ ինֆօ
13:05.- Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ֆէլքըն Քրէսթ»
14:00.- Անգլերէն լուրեր
14:20.- Ֆրանսերէն լուրեր
14:40.- Հայերէն լուրեր
15:05.- Լուրեր

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.
13:00.- Լուրեր
14:30.- Թահքիք ալ եաում
15:00.- Լուրեր
16:00.- Պիրուի ոիատիյա
18:00.- Սինեմա/35 mm
19:00.- Լուրեր
20:00.- Պուրսա, իքթիսատ, թաքս
20:30.- Ռայի սամ
22:00.- Ալմասաիյա
23:00.- Պուրսա, իքթիսատ, թաքս
23:30.- Թահքիք
00:00.- Լուրեր

ՆԻՈՒ ԹԻ. ՎԻ.
7:30.- Լուրեր
8:30.- Դասական երաժշտութիւն
09:00.- Սապահ էլ ուարտ
12:30.- Սրտֆէ
14:00.- Օնլի ճոքինկ
14:30.- Լուրեր
16:30.- Կենդանի գծանկար
17:00.- Մարիամ Նուր
18:00.- Ապու Սելիմ
19:00.- Արաբական ֆիլմաշար
19:30.- Լուրեր
20:30.- Էքսթրա թայմ
22:00.- Արաբական յայտագիր

Ռ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
06:00.- Առաջին ծրագիր
07:00.- Հայլուր
07:20.- Առաջին ծրագիր
08:30.- Մարկաշխարհ
09:00.- Հեռուստասերիալ «Սիրոյ կախարդանք»
09:45.- Կէսգիշերային ճեպընթաց
10:40.- Բարի ախորժակ
11:00.- Հայլուր
11:20.- «Կոռնկ-2002»
12:00.- Լուր
12:05.- Շարլ Ազնաւուր
13:00.- Լուր
13:05.- Հին սկաւառակ
13:30.- Տիսքոկրաֆիա
13:45.- Նորաձեւութիւն
13:55.- Նոթատետր
14:00.- Լուր
14:05.- Համերգ
15:00.- Հայլուր
15:20.- Կարճամեթրաժ ֆիլմ «Ճանապարհ դէպի երկինք»
16:00.- Հեռուստասերիալ «Սիրոյ կախարդանք»
17:00.- Երեկոյեան Երեւան
17:15.- «Կոռնկ-2002»
18:00.- Այլուր
18:10.- Հապարից մէկ
18:35.- Տուն-տունիկ
19:00.- Հայլուր
20:00.- Կարօտ
20:30.- «Նահապետը»
21:00.- Ռուպիքոն+
22:00.- Հայլուր
22:20.- Կէս գիշերային ճեպընթաց
23:20.- Հայլուր (ռուսերէն)
23:25.- Հայլուր (անգլերէն)
23:30.- Երեկոյեան Երեւան
23:45.- Այլուր
00:00.- Լուր
00:05.- Շարլ Ազնաւուր
01:00.- Լուր
01:05.- Հին սկաւառակ
01:35.- Տիսքոկրաֆիա
01:45.- Նորաձեւութիւն
01:55.- Նոթատետր
02:00.- Լուր
02:05.- Համերգ
03:00.- Հայլուր
04:00.- Հեռուստասերիալ «Էնդհաուկի առեղծուածը»
04:45.- Երեկոյեան Երեւան

(*) Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու։

ԱԶԴԱԿ ՕՐԱՑԵՐ — 50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

24 Դեկտ. 1952

ՄԱՐԱԽՆԵՐԸ ԿԸ ԼԱՓԵՆ ՄԱՆԿԻԿ ՄԸ

Հնդկաստանի Եոթփուր գիւղին մէջ հնդիկ կին մը իր տասնըութ ամսուան մանկիկը կողովի մը մէջ քնացած կը ձգէ եւ իր դաշտային գործերով կը զբաղի։

Յանկարծ մարախներու սեւ ամպ մը կը պատէ դաշտը։ Անոնց անհետանալէն ետք, հնդկուհին իր զաւկին մօտ կը փութայ եւ սոսկումով կը տեսնէ, որ կողովին մէջ ոսկորներու կոյտ մը մնացած է։ Մարախները լափեր էին իր մանկիկը։

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐ՝ Է0. Է՝Ն. ՊԷ. - Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՆԹԻԼԻԱՍ

Լիբանանի պասքեթպոլի աղջկանց Ա. դասակարգի ախոյեանութեան 3րդ հանգրուանին իր կատարելիք մրցումին, Հինգշաբթի, 26 Դեկտեմբերին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի կազմը կը մրցի Է0. Է՝Ն. Պէ.ի դէմ։ Մրցումը տեղի կ՚ունենայ ժամը 19:00ին, Սաժէս Ժըտէյտէի դաշտին վրայ։

Հ.Մ.Ը.Մ. Անթիլիաս ցարդ արձանագրած է մէկ յաղթանակ՝ Սայտայի դէմ (74 - 49) եւ կրած մէկ պարտութիւն՝ Անդրանիկէն (65 - 46)։

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.Ն ԾԱՆՐ ՏՈՒԳԱՆՔԻ ԵՆԹԱՐԿԵՑ Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆԸ

Եու. Է. Էֆ. Ա.ն, իր գումարած վերջին ժողովին, աւելի քան հարիւր հապար եւրո տուգանքի ենթարկեց Ա. Սէ. Միլանը, որովհետեւ անոր համակիրները անցեալ Նոյեմբեր 26ին, Ռէալ Մատրիտի դէմ տեղի ունեցած մրցումին («Զէմփիընզ Լիկ»), իրենց կողմէ դէպի դաշտ ուղարկուած պայթուցիկ նիւթերով խանգարած էին մրցումին բնականոն ընթացքը։ «Սան Սիրո»ի մէջ տեղի ունեցած այդ մրցումին, անոնք թրիպիւններուն վրայ ալ կրակի բոցեր պատճառած էին։

Եու. Է. Էֆ. Ա.ն 60 հապար եւրո տուգանքի ենթարկեց Սլովաքիոյ ֆութպոլի ֆեդերասիոնը, որովհետեւ անոր համակիրները Անգլիոյ մէջ տեղի ունեցած մրցումին (Եւրո - 2004ի կտուրի մրցում) ցեղապաշտական բնոյթի բացագանչութիւններ ունեցած էին։

Հունգարական կազմերէն Ֆերենքվարոշ Եու. Է. Էֆ. Ա.ին կողմէ կախակայուելով, իր կատարելիք յաջորդ մրցումը՝ եւրոպական մրցաշարքի գծով պիտի կատարէ փակ դաշտի մէջ (առանց համակիրի), որովհետեւ անցեալ Հոկտեմբեր 31ին, Շթութկարթի դէմ տեղի ունեցած մրցումին (Եու. Է. Էֆ. Ա.) անոր համակիրները գտնուած էին բաւական անկարգապահ։

Եու. Է. Էֆ. Ա.ն շարունակելով իր սահմանած պատիժները երեք մրցումով կախակայեց («Զէմփիընզ Լիկ»ի մրցաշարքին գծով) Նիւքէսըլի յառաջապահ Քրէյկ Պելամին, որովհետեւ անցեալ Նոյեմբեր 27ին կօրաւոր ֆաուլ մը կատարած էր (դիտումնաւոր կերպով) Ինթէր Միլանի մարզիկ Մարքօ Մաթերազիի դէմ։ Կալէսցի միջազգային մարզիկ Պելամի (23 տարեկան), որ այդ մրցումին կարմիր քարտ մը ստացած էր, իր դատը պաշտպանելու համար, իրաւունք ունի Եու. Է. Էֆ. Ա.ին բողոքելու։

ՃԱՏՐԱԿ

ՔԱՐՓՈՎ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԵՑ ԳԱՍՊԱՐՈՎԸ՝ 2,5–1,5

Նիւ Եորքի մէջ (Մ. Ն.) տեղի ունեցած ճատրակի ցուցադրական մրցումի մը ընթացքին, նախկին ախոյեան Անաթոլի Քարփով (այժմ դասուած 17րդ) 2,5–1,5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց աշխարհի ընդհանուր դասաւորման մէջ պարագլուխի դիրքը գրաւող կէրի Գասպարովը։

Վերջին անգամ 18 տարի առաջ էր, որ Քարփով պարտուած էր Գասպարովէն, այդ ալ 1985ին։

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ - ՉԱԼՔԱ

ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ

●ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2002
ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ
Ժամը 5:30ին Մարգարէութիւններու ընթերցում
Ժամը 6:00ին Խթման Ս. պատարագ
Կէս գիշեր ժամը 12:00ին Ծննդեան Ս. պատարագ

●ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2002
Ս. ԾՆՈՒՆԴ Տ. Մ. Յ. Ք.Ի
Ժամը 8:30ին Ս. պատարագ
Ժամը 10:30ին Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ ԱՐՀ. Հ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ. ԱՇԳԱՐԵԱՆ

●ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2003
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Տ. Մ. Յ. Ք.Ի
Ժամը 10:00ին Ս. պատարագ
Ժամը 12:00ին Հանդիսաւոր Ս. պատարագ
Ժամը 16:00 19:00

Ամենապատիւ եւ Գերերջանիկ
ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ.
(Կաթողիկոս պատրիարք Կաթողիկէ Հայոց)

Կ՚ընդունի շնորհաւորութիւնները Սուրբ տօներուն առիթով Ս. Խաչ եկեղեցւոյ ժողովրդապետութեան դահլիճին մէջ։

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ Ս. ԾՆՈՒՆԴ ԵՒ ՆՈՐ ՏԱՐԻ

OPTIONS-KASLIK

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԳԻՇԵՐԸ
ԱՆՑՈՒՑԷՔ ԽԱՆԴԱՎԱՌ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԷՋ
Մասնակցութեամբ՝ երգիչներ
ԷՄԻՐ ԵԱՁՊԷՔԻ եւ ՇԱՏԻ ԻՊՐԱՀԻՄԻ

Ընկերակցութեամբ արաբական պարուհի՝
ՍՈՒՀԱ ՍԱԼԱՔԻ

Բաց՝ ճաշ եւ խմիչք + քոքիոն
+ առաւօտեան քնէֆէ

Տեղերը ապահովելու համար դիմել
03 - 565142

Հ. Մ. Ը. Մ. ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ՅԱՂԹԱԿԱՆ ԵՐԹԸ. ԹԱՏԱՄՈՆ ՆԱՊԱԹԻԷ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ՝ 3-1

Լիբանանի ֆութպոլի Բ. դասակարգի ախոյեանութեան 8րդ հանգրուանէն յետաձգուած երեք մրցումներ, որոնք սկզբունքով տեղի պիտի ունենային Շաբաթ օր, կատարուեցան երէկ։

Հ. Մ. Ը. Մ.ի ֆութպոլի ներկայացուցչական խումբը, որ իր մրցումը կատարեց Քֆարժոզ Նապաթիէի դաշտին վրայ, երեք կէտով վերադարձաւ Պէյրութ՝ 3–1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք դաշտին տէրը՝ Թատամոն Նապաթիէն։

Մրցումին չորս կոլերն ալ նշանակուեցան Ա. կիսախաղին։

Հ. Մ. Ը. Մ.ի շուէյտացի յետսապահ Թոմաս Պիորք բացաւ մրցումին հաշիւը, երբ քոռնըրէ մը ետք, գլխու հարուածով մը գնդակը զետեղեց հարաւի կազմին բերդէն ներս։ Պիորքի նշանակած կոլէն (մրցումին առաջին քառորդ ժամուն) քանի մը վայրկեան ետք, ճոնի Քութանի արդիւնքը բարձրացուց երկուքի։ Անգամ մը եւս քոռնըրէ մը ետք, Պիորք նշանակեց մրցումին երրորդ կոլը։ Ա. կիսախաղի աւարտէն առաջ, Նապաթիէ նշանակեց իր միակ կոլը։

Բ. կիսախաղին, հիւրընկալ կազմը թէեւ փորձեց կոլ նշանակել, սակայն անոր ճիգերը չարդիւնաւորուեցան եւ անիկա կրեց եղանակի իր չորրորդ յաջորդական պարտութիւնը։

Իր արձանագրած այս 7րդ յաջորդական յաղթանակէն ետք, Հ. Մ. Ը. Մ., այժմ ապահոված է առաւելագոյն 21 կէտերը եւ կը մնայ անպարտելի միակ խումբը։

Ահլի Սայտա արձանագրեց եղանակի իր երկրորդ յաղթանակը, 6–1 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Շապաղ Խիամը։

Իր կարգին Ռասինկ յաղթանակ մը արձանագրեց (չորրորդը՝ այս եղանակին), 2–0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Հըրրիէ Մաժտալ Այնճարը։

Հ. Մ. Ը. Մ.ի մարզիկները, որոնք մրցումէն ետք կ՚ողջունեն իրենց ընկերակցող համակիրները

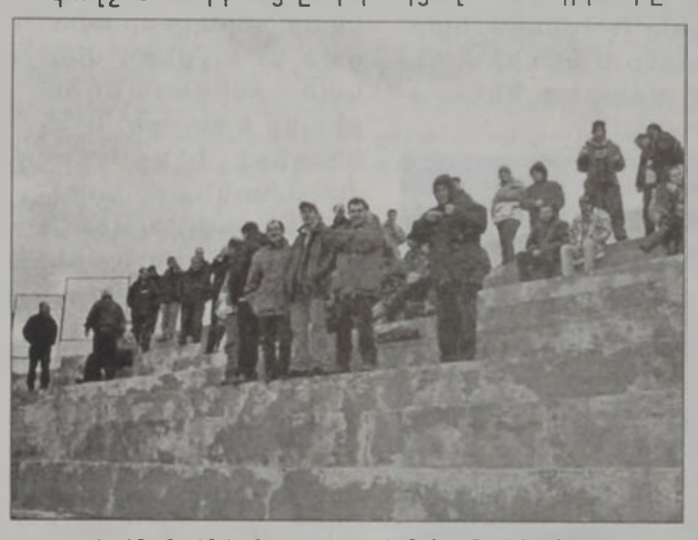

Հ. Մ. Ը. Մ.ի հաւատարիմ համակիրները, որոնք անտեսելով պաղը եւ երկար ճամբան մեկնած էին Նապաթիէ

(Լուսանկարները՝ ՏԻԳՐԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ)

Ստորեւ՝ դասաւորումը։

	ՄՐՑ.	ԿԷՏ
1.– Հ. Մ. Ը. Մ.	7	21 (24–5)
2.– Հ. Մ. Մ.	7	16 (21–6)
3.– Ռասինկ	8	13 (11–10)
4.– Շապաղ Թրիփոլի	7	11 (9–8)
5.– Մահապպա	7	10 (14–12)
6.– Ռ. Ուալ Ատապ	7	10 (7–5)
7.– Իժթիմահի	8	10 (14–16)
8.– Իսլահ	6	9 (7–4)
9.– Նահտա	7	9 (9–12)
10.– Թատ. Նապաթիէ	8	8 (9–16)
11.– Ահլի Սայտա	7	6 (12–14)
12.– Հըրրիէ	7	6 (5–12)
13.– Խիամ	8	3 (4–30)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՐԳԵՒ՝

1 ՔԻԼՕ ՁՈՅԼ ՈՍԿԻ

Վիճակաձգութիւնը տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 16 Յունուար 2003ին եւ պիտի բախտաւորի Ազգային վիճակահանութեան Ա. պարգեւը շահող վերջին երեք թիւերը կրող տոմսը։

●Տոմսերը կարելի է ստանալ Ազգային վարժարաններու տնօրէնութիւններէն, հոգաբարձութիւններէն, խնամակալութիւններէն, եկեղեցւոյ թաղականութիւններէն, հայկական միութեանց վարչութիւններէն եւ գրատուն «Նարեկացի»էն։

ԱՄԱՆՈՐԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ Հ. Մ. Ը. Մ.ԱԿԱՆԻՆ՝

«ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ»
3 ՀԱՏՈՐՆԵՐԸ

Լաթակալմ իւրաքանչիւր հատորին փոխարժէքն է 25 տոլար։
Ամանորի առիթով Ա., Բ. եւ Գ. հատորները միասնաբար՝ 60,000 լիբ. ոսկի։
Ա. եւ Բ. հատորներուն վճարման հետ յանձնելի, Գ. հատորը մամուլի տակ է եւ յանձնելի հրատարակութենէն անմիջապէս ետք։
Ստանալ՝ Համազգայինի գրախանութէն, Հ. Մ. Ը. Մ.ի կեդրոնատեղիէն կամ հեռաձայնելով՝ 01-260924 եւ 04-714049 թիւերուն։

***ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.-** Հին բաժանորդներու պարագային Գ. հատորին բաժանորդագրութիւնը սկսած է։*

ԼՈԹԱՐ ՄԱԹԷՈՒՍ ՆՇԱՆԱԿՈՒԵՑԱՒ ՓԱՐԹԻԶԱՆ ՊԵԼԿՐԱՏԻ ՄԱՐԶԻՉ

Գերմանացի միջազգային նախկին մարզիկ Լոթար Մաթէուս, շաբաթասկիզբին նշանակուեցաւ Փարթիզան Պելկրատի մարզիչ, յայտնեցին անոր ակումբին պատասխանատուները, որոնց կազմը Եուկոսլաւիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան մէջ կը գրաւէ Ա. դասակարգի պարագլուխի դիրքը։

Գերմանական մամուլին համաձայն, ան 18 ամսուան պայմանագրութիւն մը ստորագրած է, փոխան՝ 750 հազար եւրոյի։

Ան այսպիսով կը յաջորդէ Լիուպիսա Թումպաքովիչի, որ երկար ժամանակ մարզած է Փարթիզան Պելկրատը։ Ան անցեալ շաբաթ ներկայացուցած էր իր հրաժարականը, ըսելով, որ ինքզինք շատ յոգնած կը զգայ։

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ԼԷՅՔԸՐԶ-ՌԵՓԹԸՐԶ՝ 109 - 107

Էն. Պի. Էյ.ի երէկուան մրցումներուն, երեք անգամ ախոյեան հանդիսացած Լոս Անճելըս Լէյքըրզ արձանագրեց եղանակի իր 11րդ յաղթանակը, յետ երկարաձգման ընթացքին 109 - 107 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Թորոնթօ Ռեփթըրզի դաշտէն։

Լէյքըրզ իր այս յաղթանակը կերտեց չնորհիւ իր երկու աստղերուն՝ Շաքիլ Օնիլի եւ Քոպէ Պրայընթի, որոնք նշանակեցին 31ական կէտ։

Նշենք, թէ Ռեփթըրզէն կը բացակայէին՝ Վէնս Քարթըր եւ Անթոնիօ Տէյվիս։ Անոնց խմբակից Մորիս Փեթերսըն նշանակեց 27 կէտ։

Նիւ Եորքի մէջ, Նիքս 92 - 84 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց իր հիւրէն Մայամի Հիթէն, որ այս եղանակին առաջին անգամ ըլլալով կ՚արձանագրէր յաջորդական իր երրորդ յաղթանակը։

Սաքրամենթօ Քինկզ հանգիստ յաղթանակ մը արձանագրեց, երբ 103 - 88 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Կոլտրն Սթէյթ Ուորիըրզը։ Քինկզի մարզիկ Քրիս Ուեպբը նշանակեց 20 կէտ եւ 12 ռիպաունտ, իսկ անոր խմբակից՝ Փեժա Սթոյաքովիչ՝ 20 կէտ։

Վերջապէս երէկուան չորրորդ եւ վերջին մրցումը վերջ գտաւ Եութա Ճէզի յաղթանակով, որ 103 - 74 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Մեմֆիս Կրիզլիզի դաշտէն։ Յաղթական կազմին մարզիկներէն Քարլ Մալոն եւ Մէթ Հարփրինկ նշանակեցին 17ական կէտ։ Մալոն իր նշանակած այդ կէտերէն բացի աւելցուց նաեւ 11 ռիպաունտ։

Միացեալ Նահանգներու պասքեթպոլի ֆեդերասիոնը, երէկ երեք մրցումով կախակայեց Կոլտրն Սթէյթ Ուորիըրզի մարզիկ Քրիս Միլզը, որ անցեալ շաբաթավերջին կռիւ մը ունեցած էր Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզի մարզիկ Պոնզի Ուէլզի հետ, որ երկու մրցումով կախակայուեցաւ։

Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը։
Միլուոքի Պաքս - Օրլանտօ Մէճիք
Մայամի Հիթ - Քլիվլէնտ Քաւալիրզ
Աթլանթա Հոքս - Ինտիանա Փեյսըրզ
Շիքակօ Պուլզ - Նիւ Ճըրզի Նէթզ
Ուաշինկթըն Ուիզարտզ - Տալաս Մավըրիքս
Եութա Ճէզ - Հիուսթըն Ռոքէթզ
Նիւ Օրլինզ - Սան Անթոնիօ Սփըրզ
Փիթսպրկ Սուփրսոնիքս - Ֆէօնիքս Սանզ

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀԵՐ

Կազմակերպութեամբ՝
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԻՆ

13 Յունուար 2003էն սկսեալ, ամէն Երկուշաբթի, երեկոյեան ժամը 8:00էն 9:30, կաթողիկոսարանէն ներս, Անթիլիաս։

ՏԷԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ
ԵՒ ԱՄԱՆՈՐԻ ՈՒՐԱԽԱԼԻ ՁՈՅԳ
ՏՕՆԵՐՈՒՆ ԱՌԻԹՆԵՐՈՎ

Ամենապատիւ եւ գերերջանիկ
Տ. Տ. ՆԵՐՍԷՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ.
(Կաթողիկոս Պատրիարք Կաթողիկէ Հայոց Տանն Կիլիկիոյ)

Կ՚ընդունի շնորհաւորութիւններ
●Չորեքշաբթի, 25 Դեկտեմբեր - Ս. Եղիա աթոռանիստ եկեղեցւոյ սրահին մէջ, կէսօրէ ետք ժամը 4:00էն 7:00, Տեպպաս հրապարակ։
●Չորեքշաբթի, 1 Յունուար 2003 - Ս. Խաչ եկեղեցւոյ սրահին մէջ, կէսօրէ ետք ժամը 4:00էն 7:00, Զալքա։
●Երկուշաբթի, 6 Յունուար 2003 - Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ սրահին մէջ, կէսօրէ ետք ժամը 4:00էն 7:00, Պուրճ Համուտ։

Ժամադրութեամբ՝
Զմմառու Վերափոխման Տիրամօր վանքին մէջ

ԴԻՒԱՆ
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ՓՐԿԻՉ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ
Պուրճ Համուտ, հեռ. 01 - 261505

ԾՆՈՒՆԴ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ ժողովրդապետութիւնը սիրով կը հրաւիրէ հաւատացեալ ժողովուրդը, մասնակցելու հանդիսաւոր Ս. պատարագին, զոր պիտի մատուցանէ եւ աւուր պատշաճի քարոզէ՝

ԱՐՀԻ. Հ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՊՍ. ԹԷՅՐՈՒԶԵԱՆ

Չորեքշաբթի, 25 Դեկտեմբեր 2002, ժամը 10:00ին։

ԳԷՈՐԳԻՆ, ՍԻԼՎԱՅԻՆ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

թշուառութիւն, գերեվարութիւն, Անին կը պարպուի, գաղթականներու կարաւանները կը քալեն դէպի հիւսիս, Կովկասեան լեռներէն ալ հիւսիս, ապա արեւմուտք, դէպի Եւրոպա, մոնկոլթուրք խաժամուժ, հրդեհուող մատեաններ, քիչեր կը ճողոպրին (կը լսուի աղիողորմ ձիչ մը՝ *«Զեռս մաշուի դառնայ ի հող, գիրս մնայ ի շատակող»*)... սիրտդ պայթելու վրայ է արդէն, աչքերուդ ներքին գեղձերը չեն հետեւիր կամքիդ՝ եւ փոխանակ պղտորելու, ուղղակի համեմատութեամբ ա՛լ աւելի կը յստակացնեն պատառը, աւելի՛ ուժեղացնելով պատկերները, ուր կը տեսնես այս հողերէն հարիւրաւոր մղոն արեւմուտք, հին քաղաքի մը եկեղեցին, խորանին վրայ փառաւոր մօրուքով կղերական մը, որ կը յորդորէ երկաթէ շերեփով մօտենալ հարիսայի կաթսային, ապա, դարձեալ *«բպում գործք արութեան»*, Կուկունեանով, Արամ Արամեանով, բողոքի ցոյց դէպի Երլտրգ, շէնքի մը պատուհաններէն ռումբեր կը նետուին վար՝ վատերու ամբոխին վրայ, «աման ալլա՛հ» լը լսուի վարէն, Բաբգէնը չկայ արդէն, «մի՛ խնայէք», կը լսուի Արմէնի ձայնը, սակայն Միսաքը, Մուշէն եկած այդ համեստ կինուորը, արդէն հոգին աւանդելու վրայ է եւ ի կուր կը խնդրէ, որ խմբապետը գնդակով մը վերջ տայ իր տառապանքին (ուժին փոխանցումը ալ աւելի հպօրացած կը շարունակուի, ափերդ կը սկսին այրիլ, բայց չես կրնար ետ քաշել), դարձեալ քաջեր-սուրբեր-քաջեր-սուրբեր, Վարդան Վարդապետ, Նարեկացի ու Տաթեւացի, Վեստ Սարգիս ու Գետադարձ Պետրոս կաթողիկոս (թերեւս հապիւ նենգամիտ ժպիտով *«էֆխարիսթ»*ի - յունարէն՝ շնորհակալութիւն - մը արժանացած), վատի տարապով ու քաջի հոգիով Մէհմէտ Էֆէնտի, ապա հին տնակ մը, ուր մոմի լոյսին տակ Քէօսէ Պինպաշին եւ Ռուբէնը, երկու մահացու թշնամիներ, կը բանակցին, մտիկ չե՞ս ըներ Ռուբէնին, ո՞վ կը համարձակի մտիկ չընել Ռուբէնին, հարցուցէք Մակարին, գինը վճարեց Պինպաշին՝ իր հրահանգով այրող Սուլուհի ծուխերուն մէջ, ապա Խարբերդ-Մեկրէ-Հապուսի, գիւղին միակ բրուտ Նապարէթը պահուըտած տեղէն անկօր կատաղութեամբ կը տեսնէ, թէ ինչպէս ամբողջ գիւղը կը քշեն-կը տանին թուրքերը, ու քշուող կարաւանին մէջ՝ կինը Սողոմէն, կաւակները՝ Բաֆֆի, Վարդգէս եւ Խաթուն, յետոյ նոր Բաֆֆի ու անոր թոռ Բաֆֆին՝ ի յիշատակ կարաւանին հետ անհետ կորսուած Բաֆֆիին, բայց ալ չես դիմանար եւ շնչակտուր խոյս կու տաս, մտնելու համար միւս մատուռը, ուր երիտասարդ տղայ մը խորանին առջեւ ծունկի եկած, ափերը միացուցած եւ աչքերը փակած, ջերմեռանդութեամբ կ'աղօթէ: Ի՞նչ կ'աղօթէ, ի՞նչ կ'ըսէ չեմ հասկնար, որովհետեւ այդ պահուն դուն քեզ չես հասկնար, ալ ուր մնաց ուրիշը:

Գէորգը դարձեալ հետս է: Զիս կ'առաջնորդէ վերի մատուռը, կ ա ր մ ա ն ա հ ր ա շ *«աքուսթիք»*ով փոքրիկ կառոյց մը, ժայռափոր:

- Շարական մը երգէ, Վաչէ:

Ե՞ս, շարակա՞ն: Չէ, չեմ կրնար: Վերջին անգամ թերեւս մանկութեանս օրերուն երգած եմ շարական, երբ դպիր էի: Բերանս «չեմ կրնար կ'ըսէ», սակայն դարձեալ Գեղարդն է իմ տեղս որոշում տուողը: *«Հայր մեր»*ը կը բարձրանայ դէպի գմբէթին ամենաւերի ծայրերը, կը կրնգալ քարափոր այդ կառոյցէն ներս, կարծես մեր բոլոր սքեմաւոր կամ անսքեմ սուրբերն ու քաջերը քեզի կը սպասեն, երգելուդ կը սպասեն, որպէսզի քեզի ձայնակցին. իբրեւ քաջալերա՞նք արդեօք, թերեւս, որովհետեւ երբ քաջաց քաջերը եւ սրբոց սուրբերը քովդ են ու հետդ կ'երգեն, պատճառ դառնալով, որ քու ձայնէդ դուն իսկ սարսռաս, ալ ո՞վ կրնայ սպառնալ քեզի, ո՞վ կրնայ մօտենալ քեզի, ո՞ր թշնամին կը դիմանայ հարուածիդ, ո՞վ կրնայ վտանգել հայոց աշխարհը:

Դուրս ելլելէ առաջ, առաջին եկեղեցիին պատին տակէն բխող աղբիւրին կը մօտենանք, որովհետեւ կը կգաս, որ մարմնիդ ջուրը պակսած է: Չէ, ասիկա պարզ ջուր չէ, սովորական աղբիւր չէ: Ասիկա այն ջուրն է, որուն հանդիպեցան Սանասարը, Պաղտասարը եւ Ծովինարը եւ որ իր ուժով կը կտրէր կ'անցնէր ամէնէն արագահոս գետերն անգամ: Երկրորդ անգամ մկրտուելու պէս բան մըն է այդ ջուրը խմելը, մանաւանդ երբ անով ափերդ կը լեցնես եւ կը լուսաս երեսդ: Քաջերուն ուժով եւ սուրբերուն խորհուրդով հաղորդուելու պէս բան մըն է:

Դուրսը խաչքարեր կան: Հապար անգամ եւ հապար նկարներու մէջ տեսած ես բոլորն ալ: Բայց եւ այնպէս կը մօտենաս: Չէ, չես մօտենար: Իրե՛նք է, որ քեզ կը քաշեն: Այդ նոյն անծանօթ, նոյն տիեզերական, նոյն հզօր *«էնրրգի»*ն է, որուն քով ծիծաղելի բան մըն է «Star Trek»ին մէջ տեսածներդ: Ասիկա իրականն է եւ ոչ թէ հոլիվուտեան երեւակայականը:

- Եկուր, քեզի շատ բաներ ունինք պատմելիք, քեզի մեր հզօրութիւնը պիտի փոխանցենք,- կը հրահանգեն խաչքարերը: Ափերովդ կը շոյես բոլորը մէկ առ մէկ, քարերու սառնութիւնը դարձեալ ափերդ կ'այրէ, որովհետեւ քանի մը հապար տարուան պատմութեան մը ամենաախորհրդաւոր գաղտնիքները կը փոխանցեն քեզի այդ քանի մը վայրկեաններուն ընթացքին: Մեր ժողովուրդի, անոր ստեղծած քաղաքակրթութեան, մշակոյթին եւ իր անմահութեան գաղտնիքը: Ասկէ աւելի հզօր ուժ կա՞յ:

Այդքան հզօր ուժ ի՞նչպէս պարփակուած է այդ ժայռափոր եկեղեցիին մէջ: Արցախի ճամբան անպայման որ Գեղարդէն անցած է: Հաստա՛տ:

(Շար. 2)

1- ՆԱՅԻՐԻ ԳՈՆԵԱՔ՝ 20 տարուայ նուէրի յատուկ ծրարումով:
2- VEDI ALCO արտադրութեան 15 տեսակ անունով գինի նաեւ փայտէ ստենթով:
3- Գոնեաք զանազան անուանատեսակով:
4- Գինի KHORAN 3 լիթր՝ նուէրի տուփով:
5- Գոնեաք Souvenir ԱՂԹԱՄԱՐ 10տարուայ:

VAK Trading Հաստ., Հեռ.: 03/626177 - 03/773609
եւ UNIVERSE վաճառատուն, Փոլիկարպոս, «Սարդարապատ» շէնք

Տոմսերը կարելի է ստանալ հետեւեալ կեդրոններէն - Obelix գրախանութ, Անթիլիաս Աղբալեան մարզամշակութային կեդրոն, Մըզհէր - Համազգայինի գրախանութ, Շաղզոյեան կեդրոն, Պուրճ Համուտ - Տիսքոթէք Geka, Պուրճ Համուտ - Սթիւտիո Վաչէ, Երկաթ կամուրջի մօտ, Հաճըն - Համազգայինի «Կոմիտաս» գրախանութ, Զոքաք էլ Պլաթ - Համազգայինի Լեւոն Շանթ Կեդրոն, Պուրճ Համուտ